

"Gelbėkit Rusiją!"—šaukia Kerenskis —Vokiečiai Užima Salas Baltike. —Bėga žmonės iš Petrogrado.—Buntas Vokiečių Laivyne.

Nauji Anglų Laimėjimai.—Lansing išduoda daugiau Vokiškų Sekretų. —Amerika daro naują smugį Vokietijai

Jeigu Petrogradui kadanors grėstų pavojus, tai iki šiolie nebūvo didesnio negu dabartinis pavojus. Pereitę pėtvčiai vokiečiai su dideliu karišku laivynu, susidedančiu iš didžiausių mūsų laivų skraidojų, torpedinių laivų ir laivų šlovimui minų pasirodė tiesiog salomis.—Oesel ir Dago.—esantiomis prie jėgimo ir Rygos įlanką. Prasidėjo musiai tarp vokiškų laivų ir rusiškų kanuolių, esančių ant kranto. Musis buvo neilgas: mažos rusų kanuolės negalėjo atsilaikyti prieš milžiniškas vokiškų drednautų kanuoles ir greitai tapo nutildytos, nors pirmo rusai visgi spėjo nusiųsti dugnan keturis vokiškus torpedinius laivus, prisitartinčius prie kranto. Didžiųjų laivų jos ir pasiekti negalėjo.

Nutildę kanuoles ant kranto, vokiečiai greitai apsidirbo: išsodinę šį laivų savo kariumenę ant salos Oesel, jie greitai pradėjo stumti rusus į pietus, atkinto rusų kariumenės dalį ant siauro pusiasalio pietinės salos dalyje, subatų užėmė raskutinį svarbiausį salos miestą Arensburgą ir prispyrė rusų kariumenę prie jurių kranto. Kas su tos rusų kariumenės likučiais, pasidarė, šiuo metu dar nėra žinoma; jeigu ji nespejo perplaukti laivais į netolimą Estonijos krantą, tai be avejonės pakliuvo vokiečių nelaisvėn.

Judresni kariški Užimtų salų kritikai jau seniai pranašavo, kad sekantis vokiečių žygis po Rygos užėmimo bus užėmimas salų. Apie didelius vokiškų laivyno prisirengimus jau nuo senai buvo žinios iš įvairių Skandinavijos vietų. Rusijos valdžia apie tai žinojo senai. Laikė socialistų kongreso Petrograde Kerenskis norėjo perspėti apie gresiantį pavojų ir sulaukėti socialistų nuo bagalinių tuščių kalbų ir agitacijų, o atkreipti jų dėmesį į gresiantį iš Baltiko pusės pavojų. "Plokit, vyrai, plokit!"—šaukė tuomet Kerenskis su ironija—"bet žinokit, kad vokiečiai artinasi Baltiko jūramis".

Ir šitas Kerenskio šauksmas, kaip daugelis jo šauksmų, atsimušė kaip į sieną, jokio atbalsio nepagimdė. Atpenk, kairieji socialistai čia pat apkaltino jį, buk jis garsina išsivajotais pavojais, idant tuomi užgąsdinti bolševikus ir juos mustelbėti. Nei perspėjimai, nei prašymai nieko negelbėjo: "demonstracija" ir toliau maudėsi tuos kalbų vilnyje, o vokiečiai tuo laiku užėmė didelį ir greitą smugį, kurio pilnos pasekmės tik vėliau pasirodys.

Užėmimas salų Oeselio ir Dago yra svarbus kariškas žygis, kuris turės didelę įtaką ne tik ant rusų laivyno, bet ir ant rusų armijos šiaurinio fronto.

Vokiečiai, užėmę šias salas, turi dvigubą naudą: viena, jie dabar turi savo pilnų kontrolę visą Rygos įlanką ir todėl turi liuosą priėjimą prie Rygos miesto ne tik iš sausžemio pusės, bet ir iš jurių pusės. To jie neturėjo pirma, kol rusų laivynas buvo Rygos įlankoj ir kol minėtos salos saugojo siaurą įėjimą iš Baltiko jurių į Ry-

Buntas. Jau pereinam numerį minėjome, kad vokiečių laivyne apie 6-7 savaitės atgal, atsitiko buntas. Kitoj šio numerio vietoj skaitytojas ras smulkesnį aprašymą apie šitą atsitikimą.

Ir to, kas iki šiolie apie tą buntą paaškėjo, galima spręsti, kad jis nebuvo pavojingas. Bet kadangi vokiečių laivyno ministeris, admiralas von Capelle, pranešė apie tai Reichstage, tai išrodė, kad buntas turėjo būti didelis. Vėlesnės žinios tačiau parodė, kad šisai klausimas buvo pakeltas Reichstage todėl, kad pasmergti valdžiai prieštovus nepriėmusius socialistus atstovus, kurie turėjo šokių-tokių, bet neiškius ryšių su sukilusiais jūreiviais.

Čia vienok valdžia baisiai apsiriko. Vieton pakenkti socialistams, valdžia pakenkė sau. Kadangi valdžia negalėjo pristatyti rimtų priemonių apie socialistų atstovų dalyvavimą bunte, tai didesnė Reichstago dalis stojo prieš valdžią. Von Capelle turėjo rezignuoti, o ir kanderis Dr. Michaelis, turėdamas užtaikę turės pasitraukti.

Sitas atsitikimas labai sustiprino valdžiai priešingus gaivalus, ypač kad dabar eina pusėtinai stori kova tarp dviejų Vokietijos lagerių—tarp tų, kurie geidžia taikos ir tarp pan-vokiečių, kurie reikalauja taikos su užgriebimais svetimi žemių. Jeigu Dr. Michaelis grįš, tai jo vieton, sakoma, bus arba Kuelhman, Reichstago centralinės partijos vadas, arba gen. Ludendorff, dešinėj von Hindenburga ranka. Tas priklausys nuo to, kuris iš viršminėtų lagerių ims viršų.

Gen. Haig, vyriausis anglų armijos vadas, užėmė dar vieną smugį vokiečiams Flandruose. Smugį vokiečiams Flandruose, Belgijoje.

Anglai užatakavo naujas vokiečių pozicijas į šiaurę nuo Ypres ir vėl perlaizė vokiečių frontą ant 6 verstų ilgio, pasistumdami apie trečdali verstų gilyn. Flandrų mušiai parodo, kad vokiečiai negali atlaikyti anglų atakų ir jeigu negauname žinių apie didelę anglų pirmynę, tai tikrai todėl, kad prasidėjusie lietys padarė kelius nepereinamais ir anglai yra priversti sustoti po kiekvieno laimėjimo, kad išlaikyti kelius ir privežti arčiau fronto amuniciją, kanuoles ir t. t. Kadangi šis Flandrų žemumos šiuo rudenio laiku pasidarė viena purvyno jūrė, tai tas sulauko anglų pirmynę daugiausia negu vokiečių pasipriešinimas.

Ateina gaudy, kad gen. Haig žada perlaizti visą vokiečių frontą dar prieš šią žiemą. Tankūs anglų atakai rodo, kad jis tą mierį galbūt ir turi, vienok apie pasisekimą reik abejoti: vėlyvas ruduo yra aršesnis anglų priešas negu vokiečiai.

Lansingas vėl atidaro sekretų maišą. Suvienuj Valstijų Sekretorius Lansing vėl paskelbė, kad ketina slapty telegramų, kurinuos von Bernstorffas siuntinėjo į Berliną. Šitie telegramai parodo, kad Vokietijos ambasadorius von Bernstorffas budamas čia Amerikoj ir kalbėdamas apie Vokietijos meilę sulgy Amerikos, tuom pačiu laiku organizavo čia sabotazą, t. y. dirbtuvių naikinimą; jis taipgi organizavo dinamitavimą Kanados geležinkelio.

Ir visa tai jis darė sulgy tiesioginio paliepimo iš Berlino. Iš Berlino jam nurodyta vadais keletas žmonių—trys airiai,—kurie turėjo jam pagelbėti amunicijos dirbtuvių dinamitavime. Tarp tokių nurodytų asmenų yra Viereck, redaktorius laikraščio Fatherland (New Yorke) ir žinomas laisvės O'Leary. Šitos žinios nuro-

do taipgi, kad propaganda, kuri buvo ir yra varoma šioj šalyj už taiką, yra varoma už vokiškus pinigus. Valdžia, matyt, turi dar ir daugiaus dokumentų.

Nedvyvai todėl, kad valdžia iki šiolie buvusi kantri, dabar pradėjo spausiti reples, kad sulaukyti tolimesnį pro-vokišką agitaciją, kuri dabar, kaip ir pirmiau, yra pasisklėjusi po taikos skraiste. Pasakutinis valdžios žingsnis—tai paminimas savo globon visų turtų, kurie priklauso bile kokioms korporacijoms ar ypatoms, kurios turi ar turėjo bile kokius ryšius su Vokietija.

Užvedimas cenzūros ant laišku ir telegramų ir dar atstresnės cenzūros ant svetintaučių laikraščių—vis tai yra valdžios priemonės, kuriomis ji stengiasi užgniauzti ir su šaknimis išrauti propagandą, kurią čia varoma po visokiomis priedangomis kaizerio naudai.

Svetintaučių kalbomis einantiems laikraščiams pasidarys nuo to sunkumų ir extra išlaidų; dauguma jų yra ištikimi šiai šaliai geriaus už daugelį skystų arba garšių amerikonių. Tačiau didele keleto svetintaučių laikraščių bolševikizmo prisiema nepakentėti ir visiems. Ne ką vienkį padarysi. Karė yra karė. Visi turi nešti jos našta. Turės ji nešti ir svetintaučių laikraščiai.

Iš Karės Lauko.

BUNTAS VOKIEČIŲ LAIVYNE

Londonas, spalio 11 d.—Revolucijinis buntas vokiečių laivyne k'io apie 6 savaitės atgal Wilhelmshavene, svarbiame vokiečių kariškame uoste.

Sulgy pranešimo iš Kopenhageno, šisai buntas turėjo visas žyges revoliucijos ir tapo mustelbtais tikrai su dideliu sunkumu. Pranešama taipgi apie keletą buntų tarp kariumenės ant fronto, bet šie buvę nesvarbūs.

Numėtė kapitona nuo laivo.

Is Amsterdamo, Hollandijoj, pranešama platesnių žinių apie šitą buntą ant kariškų Vokietijos laivų. Sulgy šio pranešimo, jūreiviai ant keturių kariškų laivų Wilhelmshavene susibuntavo. Vienas iš šitų laivų buvo didelis mušio 1.145.—18.600 tonų didumo—vardu Westfalen. Jo kapitonas tapo numestas į jures ir prigerė. Jūreiviai po to išsėdo ant kranto. Marineriai atsisakė į juos šaudyti, tai po to juos apsupo kareiviai ir jūreiviai pasidavė.

Kitas laivas, ant kurio taipgi kilo buntas, buvo mušio laivas Nürnberg, kuris tuom laiku buvo jūre. Jūreiviai sugriebė laivo aficerius ir pradėjo plaukti linki Norvegijos su tikslu tenai pasiduoti ir pasilikti internuotais net iki karės galui. Bet Nürnbergą pasivijo torpediniai laivai ir priverė pasiduoti.

Kaizeris liepė sušaudyti. Kaizeris Wilhelmas nuvyko į Wilhelmshaveną sykį su kanceliariu Michaeliu jau po to, kaip buntas buvo mustelbtas ir paliepė, kad kas septintas jūreivis, dalyvavęs bunte, būtų sušaudytas. Michaelis tam pasipriešino, aiškindamas kaizeriui, kad už tokį paliepimą jis negali imti ant savęs atsakomybės prieš reichstagą. Paskutinėje sušaudyta tikrai trys, o ant kitių uždėta sunkias baumes kalėjimu. Laikė prakalbos reichstage, Wilhelm Dittman, socialistas atstovas, pasakė, kad sušaudytas baumes krūvon, ant susibuntavusių jūreivių uždėta iš viso 200 metų katogros.

Socialistai pritarė buntui.

Kita žinia iš Kopenhageno praneša, kad atėjusis tenai telegramas iš Berlino paduodą sekančią išranką iš vokiečių laivyno ministerio, vice-admiralo von Capelle, prakalbos, kurią jis laikė reichstage, pranešdamas apie laivyno buntą:

"Ant nelaimės,—sakė von Capelle,—tas yra liudnas faktas, kad Rusijos revoliucija užsuko galvas nekuriems žmonėms mūsų laivyne ir įskiepjo tarp jų revoliucijines idėjas. Jų beprotiškas planas buvo prisikabinti sau šalininkų ant visų laivų, įkalbinti igulas, kad jos neklausytų paliepimų, suparalizuoti visą laivyną ir priversti visą šalį taikintis.

"Yra prirodyta,—tęsė toliau von Capelle,—kad vyriausi agitatoriai tarėsi apie tai šitame bunte (reichstage) su nepriegulmingu socialistų frakcija, išaiškino savo planus reichstago atstovams Dittmannui, Haase ir Vogther ir gavo jų pritarimą.

"Aš negaliu dabar pasakyti apie nuotikius, kurie atsitiko po to laivyne. Keletas ypatų, kurie paminėti, apie savo pareigas ir garbę, tapo nubausta taip, kaip jie to užsitarnavo. Aš galiu pasakyti tikrai, kad gandai, kurie yra apie tai išsiplatinę, yra be miero perdeti. Laivyno kariškoji jėga rebus pavojuje nei vieno momento ir dalykai taip pat ir patikimi."

Paminėti čia socialistai yra atskira nedidelė socialistų grupė. Didžiama socialistų partija, kuria vadovauja Scheidemann, buvo ir yra ištikima valdžiai ir iki šiolie ji remia.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ OESEL SALĄ.

Petrogradas, spalio 15 d.—Vokiečių laivynas išsodino kariumenę ant Oesel salos, kuri yra Baltiko jūre, prie jėgimo į Rygos įlanką ir sergti kelią kaip į Rygos, taip ir Finų įlanką.

Ties sala pasirodė 8 vokiški drednautai, 12 lengvų skraidojų, 40 torpedinių laivų ir 30 laivų minų šlovimui. Kariumenė tapo išsodinta ant šiaurinio salos kranto—vienu ar dvi divizijos. Rusų kariumenė, buvusi ant salos, traukiasi į pietus ir dar laiko nedidelį jos sklypą. Salos sostinė Arensburg ir keletas kitų miestelių stovi liepsnose. Musiai eina tarp vokiečių ir rusų.

Dabar pasirodė, kad vokiečiai dar nėra užėmę kitos artimos salos Dago, kaip apie tai buvo pirmaus pranešta. Bet prie šitos salos buvo musis. Sulgy oficialio pranešimo, rusų kanuolės nuo kranto paskandino keturis vokiečių torpedinius laivus, o vienas vokiškas skraidojus užsuko ant sėklumos. Bet kranto kanuolės pagalios tapo nutildintos, ir vokiečių kariumenė išsėdo ant kranto, bet vėliau ji vėl sugrįžo ant laivų.

Rusų oficialis pranešimas skelbia apie tai sekančiai:

"Vokiečiai nuo tulo laiko rengėsi prie išsodninimo kariumenės ant Oeselio ir Dago salų ir jų operacijos palengvino silpnas rusų patrolių veiklumas. Vokiečių kariumenės išsodninimas tapo padarytas su nepaprastu greitumu. Išsodinta apie vieną ar dvi divizijas."

"Nustojimas šitų salų atima rusams komanduojančią poziciją, kurią jie iki šiolie turėjo Rygos įlankoj, ir apat to duoda prieš šitą sągadaryti naujas operacijas prie linki miesto Hapsal.

"Nustojimas šitų salų privertė rusus permąstyti armijos frontą, apie Segevoid ir reik patraukti frontas atgal iki Venden-Valkeitijos.

EXTRA!

Vilniuje Insteigta Lietuvių Landratas.

Pereitą utarninką po piet mėg gavome sekančią telegramą nuo "Tėvynės" Redaktoriaus, p. Račkausko:

B. K. Balutis, Chicago, Ill.
"Tėvynė" received from Šliupas following cablegram; "Landesrath Vilna Elected, Confirmed by Hindenburg Sept. 23rd. President Smetona, Secretary Šaulys. Published "Lietuvos Aidas." Račkauskas.

Lietuvių kalboje viršminėtas telegramas štai kaip skamba.

B. K. Balučiai, Chicagoje:—
"Tėvynė" gavo nuo Šliupo sekančią keblęgramą "Landesrath išrinktas Vilniuje. Patvirtintas per Hindenburgą rugsėjo 23 d. Prezidentu Smetona, sekretorium Šaulys. Paskelbta "Lietuvos Aids." Račkauskas.

Vadinasi, Dr. Jonas Šliupas, matomai dar iš Stockholmo; praneša, kad Vilniuje tapo išrinktas taip vadinamas Landratas. Landratu vadinasi centralinė provincijos įstaiga vedimui vidurinių, arba vietinių provincijos reikalų. Landratas Vokietijoj yra nevienodi. Vienose Vokietijos dalyse, kaip Bavarijoj, jie susideda iš atstovų nuo apskričių, nuo dvarų,—kitą syk net nuo universitetų; kitose gi dalyse, kaip Prusijoj, jie yra paskiriami.

Kokios rūšies Landratas yra Vilniuje—iš telegramo neaišku. Žodis "išrinktas", pavartotas Šliupo telegramu, lyg rodytų, kad Landtagas Vilniuje susideda iš išrinktų atstovų. Hindenburgas, vyriausis vadas, tą Landratą užtvirtino. Landrato prezidentu yra žinomas lietuvių veikėjas A. Smetona. Sekretorium gi kitas žinomas lietuvių veikėjas Šaulys. Apie tai Dr. Šliupas, matomai, sužinojo iš laikraščio "Lietuvos Aidas."

Tai yra gera žinia, rodanti, kad lietuviai tenai nemiega ir iškovojo sau Vilniuje lietuvišką centrą.

Sekantčiame "Lietuvos" numeryje paskelsim daugiau akvų ir svarbių žinių. Gavome punda lietuviškų laikraščių iš Europos.

"Kaip tik gauta raportas nuo admirolo Verderskio apie padėjimą Rygos įlankoj, valdžia tuojaus nusprendė atidėti šalin visus vidurinės politikos svarstymus ir sukoncentruoti visas jėgas organizavimui šalies apgynimo."

KERENSKIO PROKLAMACIJA.

Petrogradas, spalio 15 d.—Užėmus vokiečiams Oeselio salą, Kerenskis išleido sekančią proklamaciją į Baltiko laivyną, adresuodamas ją jurių ministeriui, adm. Verderskiui:

"Pasakykit narsiam Baltiko laivynui, kad išmėginimo valanda išmūsų. Rusija, dėlei savo saugumo, laukia narsaus žygio nuo laivyno ir aš, kaip generalissimus, reikalauju, kad jūreiviai padarytų pasisventimą.

"Atėjo valanda, kada Baltiko laivynas gali arginti šalies garbę ir laisvės bei revoliucijos tradicijas. Laikas rimtai pamąstyti ir pasiliauti nenoromis tarnavus priešą.

Kronštado tvirtovės garnizonas per savo pasielgimą jau prisidėjo prie to, kad tos tvirtovės atsigynimas nėra kaip reik pastatyta.

"Tegul visi nepamiršta, kad tėvynė nedovanos už kriminališką apsilėidimą. Lai bjaurus Petrogradavolsko laivo kriminalis prasižengimas bus nuplautas. Lai laivynas atmuša priešą po vadovystę savo aficerų, kurių patriotizmas yra gerai visai Rusijai žinomas."

Kriminalis prasižengimas ant Petrogradavolsko mušio laivo, apie kurį mini Kerenskis, įvyko pora mėnesių atgal, kuomet anarchistų ir socialistų gaivalai pakėlė buntą ant to laivo ir jūreiviai nušovė keturis savo aficerius.

[Oesel, Dago, Worms, Mon ir Runo yra penkišios salos Baltiko jūre prie jėgimo į Rygos įlanką. Didžiausios yra Oesel ir Dago. Oesel yra apie 67 verstus ilgio ir turi 2,300 ketvirtinių verstų; gy-

ventojų skaitlius siekia apie 60,000; svarbiausias miestas Arensburg turi apie 5,000 gyventojų. Šitą salą 1227 metais buvo užkariavę Kardininkai. Kryžiečių broliai. Įvairiais laikais po to ji buvo dany, švedų ir pagalios rusų rankose. Sala Dago turi apie 17,000 gyventojų; didumas jos—8,400 ketvirtinių verstų. Kitos salos yra daug mažesnės].

BĖGA IŠ PETROGRADO.

Petrogradas, spalio 16 d.—Vokiečių kariumenė, kuri tapo išsodinta ant salos Oeselio, užėmė miestą Arensburgą. Likusieji ant salos rusų kariumenė su kanuolėmis yra sunkiame padėjime. Kariškoji kritikai pranašauja, kad vokiečiai, užėmę salą Oesel, greitai atkreips savo dėmesį į Estoniją negu į Finlandiją, kuri yra apsaugota minų laukais.

Užėmimas Oeselio salos padidino gyventojų bėgimą iš Petrogrado. Nuo pereinamos subatos geležinkelio kasos buvo apgultas žmonių, kurie skubinosi išvažiuoti iš Petrogrado. Nekurie davė didelės sumos pinigų, kad tik gauti sau tikičius. Ejo gandai, kad traukianiai bus visai sulaukyti, nes valdžia kraustys valdiškas įstaigas, archyvus ir t. t. Tas žmonės labai įbaugino ir todėl jie grūdosi prie geležinkelio. Bet valdžia tų gandy teisingumą užgynė. Vokiečiai yra dar už 450 verstų, keliai yra logi, žiema artinasi ir valdžia nemanoma, kad Petrogradui gresia greitas pavojus.

Rusų laikraščiai yra didžiai susirupinę dalykų stoviu. Rusų kaja Volia rašo:

"Mus vedama keliu ant Kalvarijos, bet gal būt mėg susilauksime ir mūsų Priskikimo."

Socialistai "menševikai" baisiai užsipuldinėja ant "bolševikų" ir kaltina juos, kad jie privėdė prie Oesel yra apie 67 verstus ilgio ir turi 2,300 ketvirtinių verstų; gy-

SOCIALISTAI VĖL PRIEŠ VALDŽIĄ.

Petrogradas, spalio 13 d. — Bolševikai vėl sukilo prieš Krensio naują sutvertą koalicioninį ministrų kabinetą. Centralinis Komitetas Petrogrado Darbininkų ir Kareivių Tarybos pareikalavo nuo M. Nikitino, kad jis rezignuotų iš natjos kabineto, kuris, anot jų, esą nesutinka su Darbininkų ir Kareivių Tarybos idealais. M. Nikitin yra vidaus reikalų ministras.

Austro-vokiška kariūmenė ant fronto vėl mėgina „broluotis“ su rusų kareiviais, bet iki šiam laikui jų mėginimai buvo nepasėkmingi, kaip apie tai praneša oficialis kariško ofiso raportas.

Abelonas padėjimas ant rytų fronto, tarp rusiškų kariūmenės, yra ramus, bet pranešama, kad nekuričios armijos ir nekuričios kareivių pulkai dar vis atsinaisina su neužsitikėjimu linkui vyriausio štabo

CARAS PERKELTAS VIENUOLYNAN.

Petrogradas, spalio 12 d. — Ex-caras Nikolajus Romanovas tapo perkeltas iš Tobolsko, Sibėrijos, į vienuolyną Abolac, kuris randasi 21 verstą atstų nuo Tobolsko. Jis perkeltas vienuolynan sulg jo loono prapymo. Ex-car skundėsi, kad Tobolske nėra darbo, kur jis galėtų dirbti, o apart to Tobolske apfiki jo namus kasdien stovėjo pulkai žmonių, kurie n. duodavo jam ramybės.

ANGLŲ PERSERGĖJIMAS.

Londonas, spalio 12 d. Anglijos politikai ir diplomatai persergėti Ameriką, kad ji nepadarytų svarbių išvadų iš neseniai buvusių sukilimų ant vokiškų laivų ir kad nemanų, jog tai yra jau „gal pradžia.“ Jie nurodinėja, kad buntas ant vokiškų laivų kilo labiaus nuo ilgo apsiėjimo su jureiviais ir nuo geležinės disciplinos, negu dėl politinių priežasčių. „Agalios, sako jie, tai buvo nedidelis buntas ir valdžia jį greitai sulaužė. Jeigu jam duota taip daug viešumo, tai tik todėl, kad Vokietijos kancleris, pasinaudodamas šita proga, norėjo nukalti ginklų priešais savo priešininkus vokiečių parlamente.

SAKO VĖL BUS MUŠIŲ BALKANUOSE.

Washington, D. C. Spalio 11 d. — Grekija stos karėn talkininkų pusę, sako Grekijos atstovas Washingtonė. Prašalinus buvusį pro-vokišką karalių Konstantiną, vokiečių intrigos išnyko. Nekurie diplomatai net pranašauja, kad netrukus galima laukti didelio veikimo ant Balkanų fronto. Esą talkininkai su pagalba Grekijos žada išstatyti daugiaus milijono kariūmenės, kuri užtakuos bulgarus ir austrus. Sulg šių pranešimų, vienas užpuolimas būtų nukreiptas tiesiog į šiaurės per Serbiją, o kitas linkui Sofijos ir Konstantinopolio. Mat nekurie talkininkų strategai yra tos nuomonės, kad silpniausia Centralių Viešpatijų vieta — tai Balkanai. Pasekmingas užpuolimas Balkanuose esą galėtų priversti Bulgariją ir Turkiją susitaikinti. Anstriją tuomet lengvai būtų pasiekti iš Italijos pusių, o su viena Vokietija talkininkai tuomet lengviau apsidirbtų.

NAUJAS RUSŲ KABINETAS.

Petrogradas, spalio 14 d. — Naujas rusų kabinetas, prieš kurį bolševikai ir „Sovietas“ (Kareivių ir Darb. Taryba) jau pradeda protestuoti, susideda iš 10 socialistų ir 10 septynių nesocialistų.

Tarpe socialistų yra trys „nepriegulmingi“ socialistai, t. y. socialistiškai pažinusių žmonės, bet nepriklausantieji prie partijų. Kadetų yra keturi, bėpatyvių yra trys. Bolševikai ir „Sovietas“ todėl nerimsta, kad jie bijosi trijų „nepriegulmingų“ socialistų, kuriais jie negali komanduoti ir kurie kartais gali paremti nesocialistus, o tuomet jie neturėtų kabinete viršaus.

KAIZERIS PLENAMO KARĖ.

New York, N. Y. — Kad kaizeris rupestingai ir iš kalno suplenavo pradžia šios karės dar pradžioje liepos mėnesio 1914 metų, apie tai dabar gaunama naujų prirodymų.

Henry Morgenthau, buvęs Suvenyčių Valstijų ambasadorius Konstantinopolį rašo apie tai žingeidų straipsnį. Jis sako, kad jis tokią žinią gavo dar budamas Konstantinopolį nuo Barono Wogenheim, buvusio tuomet vokiečių ambasadorium Konstantinopolį. Jis nuo jo sužinojo, kad Vokietijos armijos, laivyno ir finansų lyderiai turėjo konferenciją.

Bankieriai praše, kad pradžia karės būtų atidėta ant dviejų savaitų, kad jie turėtų laiko sutvarkyti piniginius reikalus. Kuomet visi planai buvo užbaigti, kaizeris, delei atvedimo akių, išvažiavo ant jurių paplaukioti.

Dabar, peržiūrėjus New Yorke finansinius rekordus, pasirodo, kad vokiečiai bankieriai kaip sykis tuom laiku padarė žymias finansines operacijas, parduodami už dideles sumas laikytas svetimtautiškas obligacijas.

Morgenthau taipgi sako, kad markizas Palavicini, Austrijos ambasadorius Konstantinopolį, pasakojo jam, kad Austrijos cėsorius dar gegužio mėnesį 1914 m. išreiškė nuomonę, kad karė yra neįsivengiama.

DIDELI VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI.

Kopenhagenas, spalio 13 d. — Kad vokiečių nuostoliai paskutiniuose mušiuose Flandruose yra nepaprastai dideli, apie tai liudija straipsnis gen. leitenanto von Ardenes, kariško kritiko berlyniškio laikraščio Tageblatt.

Jis atsimena vokiečių nuostolius prie Mars-la-Taur ir Gravelotte laike francuziskai-prusiškų karės 1870 metuose ir sako, kad tuomet vokiečių nuostoliai gvardijos ir Brandeburgo pulkuose buvo penki šėstadaliai tarp aficierių ir vienas trečdalis tarp kareivių.

Peto šiai kritikas sako, kad laike šios karės, o ypatingai laike paskutinių mušių Flandruose, vokiečių nuostoliai buvo daug didesni.

Šiai kritikas sako, kad angliškėji „Kubilai“ (šarvuoti automobiliai) pasirodė labai naudingi anglams.

KADA KARĖ BAIGSIS?

Buenos Aires, spalio 11 d. — Čia vietiniai vokiški „brokeriai“ pradėjo smarkai supirkinėti sausius gyvulių kailius ir odas. Jie sako, kad perka sulg Vokietijos valdžios orderių — jie taipgi išreiškia nuomonę, kad karė pasibaigsianti sausio ar vasario mėnesį 1918 metuose.

JAPONIJA UŽIMS RUSIJOS VIETĄ.

Petrogradas, spalio 12 d. — Gen. Alexejev, buvęs vyriausis rusiškų armijų vadas, atvyko į vyriausią kvatierą, idant gauti nuo valdžios instrukcijas kaslink savo misijos į talkininkų konferenciją, kuri turi atsibuti Parizėje.

Korrespondentui Maskvos laikraščio Utro Rossii gen. Alexejev pasakė, kad šita talkininkų konferencija apskaitliuotų tikrą Rusijos dabartinę galybę, karišką įiegas ir Rusijos atsinešimą prie kitų talkininkų. Jeigu vidujinis dalykų stovis Rusijoje tuom laiku bus tokis, kad jis nesuteiks talkininkams užsitikėjimo, tai būtų geriausias nesitūsti ton konferencijon, pasakė gen. Alexejev.

Gen. Alexejev užbaigė savo pasikalbėjimą, sakydamas, kad pilnas Rusijos silpnumas parodytų laike konferencijos. Jis išreiškė nuomonę, kad tuoms Japonija stotų karėn ant Euros, laukų, bet kad ji tikrai tuomet reikalautų sau atlyginimo už tai nuo silpnėsios viešpatijos, būtent nuo Rusijos.

IS AMERIKOS.

ANT TAIKOS NETOLI NUVAŽIUOSI.

New York, N. Y. — Pastatytas ant socialistiškos partijos tikieto kandidatas į New Yorko majorus, Morris Hilquit, laikydamas anuomet savo pirmą prakalbą, drąsiai pasakė, kad jo platforma bus: stovėti prieš karę, tuojaus daryti taiką su Vokietija.

Nors karės edimas, arba taikos darymas neturi nieko bendro su New Yorko miesto majoryste, bet Hilquit pasakė, kad esą šitie rinkimai New Yorke parodysią kapitalistams, jog Amerikos žmonės yra priešingi šiai karėi.

Bet dar nepradėjęs, kaip reiki rinkimų agitacijos, Hilquit netrukus permainė frontą ir sekantį savo prakalbese jau pasiskubino „įsiaiškinti“, kad jis ir socialistų p. „ja yra aršiausi prieš vokiečių kaizerio ir vokiškų junkerių. Socialistai, sakė jis, yra dar aršesni kaizerio ir junkerių priešai negu „ura-patrijotai“, bet jis ir jo partija esą tik, kad prieduvertimo kaizerio ir junkerių galima prieiti greičiaus per padarymą taikos tuojaus, negu per tolimesnį karės vedimą.

DUONOS KONTROLĖ.

Washington, D. C. — Maisto komisijonierius H. C. Hoover praneša, kad duonos pardavinėjimą paima Maisto Komisija savo kontroliuoti. Keptuvės ir duonos pardavėjai turi veikti išvieno su ta valdžios komisija ir turės sutikti su toms kainomis, kokias nustatys valdžia; jeigu nesutiktų, tai bus uždeštos keptuvės ir krautuvės miestuose, kurios padarys tokią konkurenciją, jog dabartinis kepėjams prisieis iš biznio išeiti.

TAI GRAŽI PORELĖ.

Denver, Colo. Čia atsbuvo nepaprastos vestuvės. Carl Sondell, jaunus vyras 7 pėdų ir 4 colių augščio, apsidėdė su Johanna Naylor, kuri jam iki juostos vos siekia, nes turi tik 4 pėdas ir 4 colių augščio. Jaunikis sveria 290 svarų, o jaunoji vos 95 svarus.

Jiedu norėjo apsivesti dar pradžioje šių metų, bet kuomet Amerika stoji karėn, vestuvės tapo atidėtos, nes jaunikis manė, kas jis galėtų puikiai persimesti su vokiečiais. Taigi jis norėjo pastoti kariūmenės, bet jo niekur nenorėjo priimti — peraugštas: „Dėlėi saugės, sakė seržantas, prisieitų vieton tranšėjų šulinius kasti, kad galvė nebūtų matyti.“

Kelis sykius Sandell mėgino kariūmenės pastoti ir vis permėkė. Tada jiedu nutarė vestis. Abudu sutiko su tuom, kad skirtumas ugvyje nieko nereikšia.

FARMERYS IR BARSKANČIOJI GYVATĖ.

Pierre, S. D. Netoli nuo šio miesto farmėrys vaziavo skersai laukus savo gyvulių pažiūrėti. Jis vaziavo senoviskoj „bogeje“ (vežimelyj). Tik staiga — krist! didelė barskančioji gyvatė tiesiog į vežimą... Farmerys nelaukė, kas toliau bus: stacia galva jis nėrė nuo vežimo, palikdamas gyvatėi visą vežimą.

Pasirodo, kad gyvatė buvo pačiūvusi už upakalinio rato stipinų ir, kuomet ratas pradėjo greitai sukis, tai jis išmetė gyvatę tiesiog į vežimą. Barskančioji gyvatė, — viena iš nuodingiausių gyvulių, likosi užmūsta.

VIETON MEŠKOS NUŠOVĖ ŽMOGŲ.

Escanaba, Mich. Frank Stebins, kuris išvažiavo medžioti į netolimus nuo čia miškus, pamatė ka tokio besijudinant po medžiais. Jam pasirodė meška. Ilgai nelaukdamas, iššovė. Pasirodė, kad vietoj menamos meškos tenai buvo John Schont, kuriam Stebinsas darė kulką tiesiog širdin. Schont rimiaus mirė.

ZUKIAI KAREIVIAMS.

Hutchinson, Kan. — Karės depertamentas užsakė pas Kooną Becką, žinomą medžioklinį kupčią, dešimtis vagonų zuikių Amerikos armijos kareiviams.

ŽIURKIŲ PAVOJUS.

Chicago, Ill. — Chicagos miestui grėsia žiurkių pavojus — taip pasakoja vyriausis švarumo inspektorius Ball. „Miestas Ogden, Utah, — sako inspektorius — moka po dešimt centų už kiekvieną užrūstę žiurkę, ir Chicagos miestas turėtų panašiai padaryti, kad apsaugotų nuo šių negeistinių svečių. Chicagoje dabar yra taip daug žiurkių, kad jos naikindamos valgomosiuos produktus ir kikių tokius tavočius, per metus padaro bėdies už puspekto milijono doliarų.

„Kadaį karė pasibaigs — pasakoja toliaus Mr. Ball, — Kanada pradės daryti platesnį Wellando kanalą ir kanadiški laivai lengvai galės plaukti į Chicagos uostą; tuomet Chicagoje pasidarys tikra žiurkių epidemija, jeigu tam nebus tuojaus užkirstas kelias.“

NAUJAS SVARBUS VALDŽIOS ŽINGSNIS.

Washington, D. C. Prezidentas Wilson apskelbė naują problemaciją, kuri sutveria dvi labai svarbi Tarybas. Viena vadinasi „War Trade Council“, o kita „Ward Trade Board“.

Svarbiausia šių naujų Tarybų užduotim yra paimti valdžios globon ir kontroliuoti visą „priešo“ turimą, kuris randasi Suv. Valstijose.

„Priešo“ turtu skaitosi visi tie turtai, kurie randasi Suvien. Valstijose ir priklausio bile kokioms ypatoms, arba korporacijoms, kurios yra „priešu“, arba „priešo talkininku“, o „priešu“ vadinasi visi Vokietijos piliečiai, gyvenantieji Suv. Valstijose; „priešo“ talkininku vadinasi toki patys piliečiai ar pavaldiniai Austrijos, Bulgarijos ir Turkijos, arba net ir neutralių šalių piliečiai, arba kitų šalių piliečiai, jeigu toki žmonės pasirodytų kaip „priešo“ draugai.

Toliaus varyti biznį, arba laikyti pertepes visi toki galės, tik tai gavo nuo valdžios specialiską leidimą.

„The War Trade Board“ priėmė, kad joki tavorai, kiti produktai, nepatektų iš šalies Vokietijon — tiesiog, ar per tarpininkystę kitų neutralių šalių.

NAUJAS SUMANYMAS KASLINK KARIUMENĖS.

Washington D. C. Kalifornijos valstijos kongresmanas Kahn sako, kad jis žadą paduoti ateinančioj Kongreso sesijoj naują bilyų, sulg kurio visi vyrai nuo 18 iki 40 metų amžiaus turėtų būti užregistruoti ir jeigu bus reikalinga, tai tie, kurie jų bus tinkami, turėtų būti paimti kariūmenės. Bet sulg šito sumanymo vyrai, kurie yra nuo 31 metų iki 40 metų amžiaus ir nuo 18 iki 21 metų, negalės būti paimti kariūmenės patol, pakol neišsibaigs dabartinis draftas nuo 21 iki 31 metų vyrų.

Šiai Kahnno sumanymas yra ik sumanymas. Ar jį priims Kongresas, — tai dar kitas klausimas. Ateinanti kongreso sesija prasidės tik gruodžio mėnesį.

PAS DĖDĖ SAMĄ VISI LYGŲ.

Detroit, Mich. — Edsel Ford, sunus žinomo automobilijų išdirbėjo, norėjo pasiūlyti nuo kariūmenės, pamatuodamas sauto prašymą tuomi, kad jis, kaip automobilijų išdirbystės specialistas, yra reikalingas ir naudingas Amerikos išdirbystei. Bet federalė valdžia jam pranešė, kad jo prašymas negali būti išpildytas. Todėl milijonieriaus sunus turės eiti tarnauti kariūmenės, kaip ir kiekvienas paprastas kareivis.

ANKSTYVA ŽIEMA.

Duluth, Minn. — Šiaur-vakarinėse valstijose šiuosmet prasideda ankstyva žiema. Nekuriuose vietose Minnesota ir Augstesniojo Michigano valstijose nukrito sniego ant colio ir daugiau storumos. Grand Rapids, Wisconsin valstijoj, nukrito sniego net ant keturių colių. Oras taipgi šaltas. Panašios žinios ateina iš daugelio kitų vietų šiaur-rytinėse valstijose.

MIRĖ LINKOLNO GIMINAITIS.

Albany, N. Y. Čia mirė 98-ųjų metų amžiaus sulaukęs kapitonas S. B. Hanks, giminaitis garbaus Prezidento Linkolno. Palaidota jis su didelėmis iškilmėmis.

NUBAUDĖ GRAFTERIUS.

New York, N.Y. — Dr. Henry Seligman ir Exemption board Tarybos klerkai Erliche ir Jacobson tapo nuteisti ant dviejų metų kalėjiman užtai, kad emė kyšius nuo vyrų, norinčių išsisukti iš kariūmenės.

Daktaras, apart kalėjimo bausmės, gavo dar piniginę bausmę \$3,000.00.

PERSHING — PILNAS GENEROLAS.

Washington, D. C. Vienas iš paskiausių buvusios kongreso sesijos darbų, buvo pakėlimas vyriausio Amerikos armijų vado, Pershing, iš rangos general-majoro į rangą pilno generolo.

Amerikoj nebuvo augštesnės rangos, kaip general-majoro rangas. Kadangi anglų armijos vadu yra feldmaršalas Haig, o Francuzų armijos — pilnas generolas Pettain, tai kariškios disciplinos žvilgsniu buvo geistina, kad Amerikos armijos vadas nebūtų žemesnėj rangoj. Todėl specialiską aktu Suv. Valstijų kongresas pakėlė gen.-majorą Pershingą į pilnus generolus.

Tuom pačiu laiku atnaujinta ir nauja ranga general-leitenanto, kuri yra tarp general-majoro ir pilno generolo rangų.

Amerikos istorijoj buvo tik keturi vyrai, kurie turėjo pilno generolo rangą: Jurgis Washingtonas, vedusis kolonistų armijas laike Revoliucijos, ir Naminės Karės vadai: gen. Grant, Sheridan ir Sherman.

Po Naminės Karės pilno generolo ranga tapo panaikinta. Iki šiolei Amerikoj šitokią rangą kongresas galėjo suteikti tik už pasižymėjimą „ant mušio lauko“.

Vienok dabar amerikonas prisiejo šitą paprotį pakeisti, kad suvienodinti savo aficierių laipsnius su talkininkais. Laipsnių skirtumas mat daro daug nesmagumų kariškios disciplinos žvilgsniu.

PREZIDENTAS BE VAKACIJŲ.

Washington, D. C. Prezidentas Wilson neims šiuosmet vakacijų tarp pertaraukos kongreso sesijų, kaip tas budavo kitais metais, meigi jis važinėis su prakalbonis. Jis visą laiką prabus Washingtonė, nes baisiai daug svarbių reikalų, surištų su karė, reikalauja jo nuolatinės priežiūros.

„SAUSI“ MIESTAI.

Stafford, Conn. — Paskutiniuose rinkimuose Connecticut valstijoje gavo dar 11 miestų, kurie nustojo šimkavė svaginancius gėrimus. Štai tie miestai: Stafford, Grisvald, Milford, Plainville, New Milford, Gaddam, Manchester, Ellington, Windsor, Stratford ir Soffild.

Bet tris miestai — Canaw, Gortvinton ir Simsbury — buvo bandę tapti sausais, bet dabar vėl „sušlapo“. Šių miestų valdybos sušarado, kad salionai ir girtuoklybė yra būtinybė.

Tokiu budu dabar Connecticut valstijoje yra 77 „šlapi“ ir 90 „sausų“ miestų.

UŽTVIRTINO PENSIJŲ BILIJŲ.

Washington, D. C. Amerikos Senątas, užtvirtino kareivių apdraudos ir pensijų bilyų, kurį perleido atstovų butas ir apie kurį jau buvo pirmiaus rašyta. Kareiviai gali savo gyvybę apdrausti labai lengvomis išlygomis ant sumos ne augštesnės kaip \$10,000.

Senate padaryta dar pataisyimas, kad nešlės kareivių, žuvusių šioj karėj, gaus \$25.00 pensijų iš mėnesį, o našlės su dviem vaikais gaus \$47.50 pensijų iš mėnesį.

NORI STABDYTI LAIKRAŠTĮ.

New York, N. Y. — Redaktoriai ir leidėjai socialistų laikraščio „New York Call“ iššauktų pas generalį krasos perdėtinį į Washingtoną. Nuo jų reikalaujama pristatyti argumentus, kodėl krasa neturėtų atimti šiam laikraščiai teisės siuntinėjimo šio laikraščio per krasą. Mat šiai laikraštis jau nuo senai aršiausiais budais užsipuldinėjo ant Prezidento Wilsono ir ant visos Suv. Valstijų valdžios už jų atsinešimą linkui Europ. karės.

Patarimai apie Maistą.

Nemėtykt sausos duonos! Šalies maistą galima sučėdyti, pasinaudojant sekančiais patarimais:

Supjaustykt sausas dalis bakandžio į mažus keturkampius ir sudžiovinkit juos ant skaurados. Jie yra puikūs prie sriubos.

Lietuvoje tankiai valgydavo duoną užpiltą pienu. Amerikonai tik dabar pradeda tą naudoti. Sučiuvusi duona puikiai tam tinka.

Pudingas padarytas iš sutarpuotos sausos duonos su rozinkomis yra skanus ir maitinantis valgis.

Sulaudykt sausą duoną į gurinius, sutrinkit juos kočėlu ir pasilikit juos vėlesniam pavartojimui vieton miltų. Stiklinis nuo konservų indas su uždangalu yra labai parankus tokių gurinių rinkimui.

KONFITUROS VIETON SVIESTO.

Visi riebalai dabar yra brangūs. Riebalai yra reikalingi išdirbinėjimui įvairių karėje reikalingų reikmenų. Sviestas yra riebalas. Riebalų, o ypač sviesto, trūksta talkininkams.

Vieton sviesto yra pigiau vartoti konfituros, „džiamas“, ir kiti iš vaisių padaryti prezervai.

Lietavišką surį amerikoniškai darsiejo šitą paprotį pakeisti, kad suvienodinti savo aficierių laipsnius su talkininkais. Laipsnių skirtumas mat daro daug nesmagumų kariškios disciplinos žvilgsniu.

Michigan Agrikultūros Komisijai sako, kad sunaudojus rugytą pieną, kurio amerikoniškai iki šiol niekados nenaudojo, ik viena Michigano valstija padidina savo maistą ant 6,000,000 svarų kas yra verta pusantro milijono doliarų.

IŠ DARBO LAUKO.

GRĖSIA STREIKAS ANT GELEŽINKELIŲ.

New York, N. Y. Darbininkai ant geležinkelių, bėgančių į vakarus nuo Chicagos ir šiaurūs nuo Potomac, prigrąsino streiku, jeigu jų reikalavimai nebus išpildyti. Streikas atsibutų tikiai ant pasazierinių traukinių. Jie reikalauja pakėlimo algu ant 20-25 procentų. Jų reikalavimai bus svarstomi 1 d. gruodžio.

NEBUS DARBININKŲ KONSKRIPCIJOS.

Washington, D. C. — Sukėlinui neramumo tarp darbininkų, iš visokių tamsių šaltinių pradeda eisti gandus, buk netrukus ims darbininkus per konskripciją įsielbimo laivyno uostuose, amunicijos dirbtuvėse ir dokuose, t. y. brk valdžia ims priverstinai ir darbininkus taip, kaip imama priverstinai kareivius kareiviavimui.

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Gompers pranešė, kad jokios tokios „Darbininkų konskripcijos“ nebus.

AREŠTAVO AIDOBISTŲ SEKRETORIJŲ.

Denver, Colo. Čia suareštuota buvusis I. W. W. sekretorius, R. Jacobs, už varymą priešingos Amerikai agitacijos. Sykiu su juo areštuota ir Meyer Friedlin už tokį patį darbą.

STREIKO RIAUŠĖS.

Kansas City, Mo. — Vietinėje muilo dirbtuvėj sustreikavo darbininkai, reikalaudami pa-

kėlimo algų ir pagerinimo darbo išlygų. Policija įsimašė ir mėgino išvaikyti pikietuojančius darbininkus. Streikieriai ir jų pritarėjai pasveikino policmonus akmenimis ir pagaliai. Policija turėjo pasitraukti. Minia žmonių po to tuojaus išsiskirstė, nes bijojosi, kad gali ateiti kariūmenė.

LA FOLLETT IR DARBININKAI.

Ashland, Wis. Senatorius A. H. Wilkinson sako, kad pro-kaizeriški La Folletto prakalbos pusėtinais pakenkė rekrutavimo ofisams Wisconsin valstijoje. Po tų prakalbų patėmyta, kad ypač darbininkai pradėjo rečiau liuosnoriais užsirašyti į kariūmenę.

Senatorius La Follett neseniai buvo laikęs labai aštrią prakalbą prieš karę ir prieš Amerikos valdžią; už tą prakalbą jį dabar nori išmesti iš senato.

VARIO KASYKLOSE.

Washington, D. C. Valdžios Darbo Komisija, kurią Prezidentas Wilson buvo pasiuntęs ištirti ir suteikinti streiką vario kasyklose Vakarinėse valstijose ir Pacifiko pakrastyj, pranešė, kad darbdaviai ir darbininkai iš Globe-Miama vario distrikto, Arizonos valstijos, įkosi sutaukinti.

Darbininkai sugrįžo į mainas, o jų ginčas su darbdaviais bus atiduotas arbitracijai, t. y. trečiųjų teismo išrišimui.

IŠ DARBO DEPARTAMENTO.

Washington, D. C. Valdžios kasai Darbo Departamentas pranešė, kad jis daro abėną apskaitliavimą, kiek valdžiai reikės darbininkų įvairiuose departamentuose, o taipgi privatisiose dirbtuvėse, kurios turi karės reikmenų kontraktus su valdžia.

Iki šiolei prie Darbo Departamento nebuvo tokio biuro, kuris rinktų žinias apie tai, kur, kiek ir kokių darbininkų reikia, arba reikės.

VILNŲ DIRBTUVĖS.

American Woolen Company, išdirbinėjanti vilnonius audimus, praneša, kad jos orderiai, kurie turi būti atlikti ateityje siekia \$80,000,000. Šitos dirbtuvės dar niekados nėra turėję tokių didelių orderių. Daugiaus negu už \$20,000,000 orderių gauta bėgyje pastarųjų trijų savaičių.

Didesnė dalis šių orderių yra karės reikalams.

GAVO DIDESNES ALGAS.

Chicago, Ill. Draiveriai, dirbantieji pas South Water street „Commission“ kupčius, gavo didesnes algas ir užbaigė streiką, į kurį buvo išėję apie 700 vežikų. Iki streikui jė gaudavo \$18 į savaitę už pavienį arklį ir \$20.00 už poros arklų vežimą. Dabar abiejų rusių vežikam pakelta algos ant \$1.50 į savaitę. Jie buvo reikalavę \$3.50 pakėlimo.

UNIJOJOS UŽSTOJA UŽ MOONEY.

Danville, Ill. Darbininkų unijos sušaukė susirinkimą ant 14 d. spalio su tikslu užprotestuoti priešai tolimesnį varymą bylos prieš darbininkiską agitatorių Mooney, kuris buvo areštuotas sąryšyje su eksplozija laike „Preparedness“ parodos San Francisce.

East Cambridge, Mass. Čia išėjo ant streiko apie 200 darbininkų American Rubber kompanijoj. Tarpe streikierių yra apie 80% lietuvių

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ DETROIT, MICH.

S.L.A. Apdraudos Savaitę besiantinant. Metę žvilgsnį į lietuvių darbininkų gyvenimą Amerikoje, pastebėsime, kad jų gyvenimo aplinkybės yra sunkios. Lietuviai didžiojoje yra ateiviai, ukiu darbininkai, dirbę sėkime tyrame ore, kur nei mašinų ratai nebuvo jiems žinomi, kur nei gatvėkariai, automobiliai ir visoki "trokai" pro užkulnius nešliaužiojo, dabar pakliuvo į dirbtuves, kur jų kiekviena ir gvyastis kiekviena valanda yra pavojus...

Lietuviai ateiviai, suprasdami tas pavojingas gyvenimo aplinkybes — kad nelaimėi ištikus turėti bent kasnį duonos, gydytoją ir t. p. — tvėrė didesnes apdraudos organizacijas ir šiaip mažesnes draugijas dėl užtikrinimo sau ir savo šeimynai pagalbos. Simtai ir tukstanciai lietuvių prie organizacijų bei draugijų priklausė. Bet dar daug yra lietuvių, kurie nėra apsidraudę savo sveikatos ir gyvasties jokioje draugijoje. Daug yra lietuvių, kurie yra apsidraudę tik Vitautinėse, Petrinėse ir t. p. draugijose. Žinoma, ir tas yra geriau kaip nieko, bet tokie lietuvių rizikuoja savo apdrauda, nes tokios vietinės draugijos ne vienam savo nariui nėra užtikrinus ir negali užtikrinti ligoje pašelpo bei poiminties: jos negali užtikrinti, nes negali apčiuoti, kiek jų draugijos narių mirs už 10 arba 20 metų.

Akyvaizdoje to viso, vietinės draugijos geros tik dėl įvairumo, bet ne dėl apsaugos. Tokie lietuvių gali labai patys apsigalvoti ir savo šeimyną apvilti, jeigu neapsidraus gyvasties atskančioje organizacijoje. O tokia organizacija yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

S.L.A. šiemet pirmą syk savo istorijoje rengia "Apdraudos ir Sveikatos Savaitę" lietuvių amerikiečių gerovės dėlei. Ką reiškia apdrauda ir kitokie mūsų gyvenime svarbūs reikalai, bus atpasakojama bei išaiškinama lietuviams per "Apdraudos ir Sveikatos Savaitę", kuri prasidės 21 d. spalio ir baigsis 28 d. spalio.

S.L.A. 21 kuopa Detroit, Mich. suprasdama savo pareigas sulig tautos abelnei, o sulig organizacijos ypatingai, nutarė surengti "Apdraudos ir Sveikatos Savaitę" skančiai:

Spalio 21 d., 2 v. po pietų, bus paskaitos apie apdraudą ir darbininkų reikalus Amerikoje — Spalio 27 d., 7 v. vakare, bus balius su lošimu "Undinė" ir dainomis.

Spalio 28 d., 2 v. po pietų, bus prakalbos. Kalbės p. K. Gugis iš Chicago, Ill., apie apdraudą ir S.L.A. kaip organizaciją abelnei. Visas atsibus J. A. L. svetainėje, prie 24-tos ir Michigan gatvių kampo.

Pranešdami šią ypatingą naujieną, tikimės, kad neapleis mūsų pareigų, surengtų jų pačių naudai. **K. Šnucis.**

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Vakarinė mokykla. Per pasidarbavimą p. Leono Braškio čia įsisteigė vakarinė mokykla, kurią dabar lanko 30 jaunų vaikų po tris vakarus į savaitę. Mokinasi anglų kalbos ir rašybos, lietuvių gramatikos ir aritmetikos. Mokytojauna pats p. Braškys.

Lietuviai yra labai patenkinti šia mokykla ir yra dėkingi p. Braškui už pasidarbavimą. Jis yra vienas iš naudingiausių mūsų kolonijos lietuvių apšvietoj ir kituose reikaluose.

Įsteigimas šios mokyklos šiuom laikų atkreipė ant savęs miesto atydą, nes jokia kita tauta dar nėra pradėjusi vakarinių mokyklų. Taigi amerikoniai ne sykį gerą žodį duoda lietuviams, kad jie tokį stropus yra prie apšvietos įėjimo.

A. J. B.

Išėjo iš proto. Pora savačių atgal du lietuviai pas mus nusto-

jo proto, ir abudu viena savaitę, — Antanas Orantas ir moteriškė Lukšienė. Abudu tapo išgubęti į beprotnauję. Orantas dar jaunas, nevedęs vaikas, o Lukšienė paliko vyrą ir keletą vaikelių. Priežastis nežinomos.

Sakalas.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Apie Debatus. Vietinė A.L.T. Sandaros 21-oji kuopa patėmijo, kad vietiniai socialistai per "Kovą" praneša, jog jie baisiai nubaišys tautiečius, surengė debatus tokiose temose, kaip "Ar patriotizmas veda žmoniją prie karės?", arba "Ar unija pagerins darbininkų buvį."

Gerai vyrai! Temos yra geros. Surengite debatus. Santričiai jau įgalioja nuo savęs atstovą, kad delei tų debatų susinešti. Žisgeidū bus pasiklausyti.

K. S.

IŠ NEWARK, N. J.

Suareštavo redaktorius. Spalio 4 d. federalės Valdžios agentai padarė kratą vokiečių "New Jersey Freie Zeitung" redakcijoje ant Washington gatvės.

Suareštavo šias ypatas: Benedict ir Edwin S. Prieth, Fredric Hartmann, William von Katler, Henry Waechter. Visus paleido, užstacius po \$5,000 kaucijos iki spalio 16 d.

Suareštota juos už priešamerikonišką ir prieš-valdišką agitaciją, kurią vedė jų laikraštis.

Reporteris.

IŠ NEW HAVEN, CONN.

Protestas prieš "Keleivio" redakciją. Mės, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 10-tos kuopos nariai New Haven, Conn., savo susirinkime, laikytame 2 d. spalio šių metų Lietuvių klubo salėje, nutarė išreikšti viešą neuzginėdinimą ir pasipiktinimą p. S. Michelsonui už jo išsireikškimą, pavartotą viešai per prakalbas Liet.Soc. Sąj. 27-tos kuopos 23 d. rugsėjo. Tose prakalbose p. Michelsonas, mėgindamas išaiškinti Amer. Lietuvių Tautinės Sandaros neva nereikalingumą, pasakė, kad Sandara esanti "taip reikalinga, kaip šuniui penktą koją" šitoksai išsireikškimas verčia mus manyti, kad p. Michelsonas yra perdidelis fanatikas savo persitikrinimuose.

Už A. L. T. Sandaros kuopą, jos valdybą:

M. J. Vokietaitis, pirmininkas
A. Butkus, prot. rašt.
A. Strelkauskas, fin. rašt.

P. S. Šio protesto kopiją nutarta pasiųsti jam pačiam, p. Michelsonui, ir jo redaguojamam laikraščiui "Keleivis".

Nuo Redakcijos. Šisai protestas yra pavyzdys tinkamai sutartyto protesto. Jame nėra jokių be reikalingų priedų, dalykas aiškiai ir trumpai išdėstytas ir dintelmoniška forma parodo, kad tie, kurie protestuoja, neturi noro įsileisti į pigios polemikos purvus, bet su rimtumu ir savęs gerbimu duoda pamoką savo oponentui.

IŠ WEST FRANKFORT, ILL.

Nušautas lietuvis. — Spalio 4 d. dieną naktį rado nušautą lietuvių Vincentą Semošką. Kas nušovė — nežinia. Žmonės kalba, buv V. Semoška pats nusizūdė, be toms kalboms nereikia tikėti, nes V. S. visur met buvo linksmas ir doras vaikas — ne girtuoklis, ir turėjo susitaupinęs nemažai pinigų. Beje, V. Semoška mylėdavo kazyruoti iš pinigų, bet jis ir iškaziruodavo — mat nenusiugdavo. Taigi ar nebus tik keno kito toji žmogžudystė papildyta.

Nepaimamas Verdunas.

IŠ EASTON, PA.

Išpludo tautininkus. Per visą savaitę, nuo rugsėjo 24 iki 30 d. čia laikė "misijas" kun. Maliauskas. Gal ir daugelis žmonių nusivėle nuo griekų per šitas misijas, bet užtai pats "misijonierius" nemažai prigriešino, daug neteisybių apie savo politiskus priešus, ypač apie tautininkus, pripasakodamas. Jis, pavyzdžiui, pasakojė, kad "misijonierius" žmonėms, būk tautininkai-bedičiai už pinigų Lietuvą pardavė — labiausiai



—De Mar in Philadelphia Record.

ISKASĖ PASLĖPTĄ TURTA.

Amerikos Valstijos Sekretorius Lansing, kaip toj pasakoj, kurnors iskasė "paslėptą turtą" — pilną valių su visokiais sekretreinais Vokiečių dokumentais ir dabar vieną po kito garsina, vaišindamas jais publika.

ant St. Simkaus užspuldamas, kad jisai už pinigų Lietuvą pardavė (ir Rimką minėjo). Jeigu už tokį šneiktą ir už tokias melgystes kun. Maliauskas peklų nespigės, tai tiktai jeigu jis tokį bjaurų ir melagingą savo įtarimą atšauks, pats išsipavies ir už savo šitą grieką gailės. Nes toks apkaltinimas nėra vertas ne tik kunigo, bet ir prasto teisingo žmogaus lūpų.

Socialistams taipgi teko. Draudė žmones, kad neskaitytų kitokių laikraščių, kaip "katalikiškus", t. y. tuos, kuriuos kunigai leidžia, arba kontroliuoja. Ragino nelaikyti "ant burdo" visokių bažnyčios ir kunigų priešų — vis tai senai jau receptai, nelyginant kaip Brunzos vaistai plaukams auginti.

Atsivertės.

IŠ HARRISON IR KEARNY, N. J.

Kareivių išleistuvės. Spalio 1 d. 1917 m. atsiuvo "Susivienytų Organizacijų" balius. Nors ir diena buvo nedaili, lijo iš ryto ir iki pietų, bet publikos buvo nemažas būrelis. Per balių buvo viskas tvarkoje vedama ir jokių nesusipratimų nevyko.

Cia didelį įspūdį padarė ant lietuvių jaunimo ir suaugusių kuomet atsilankė jauni vyrai, užsirašiusieji į kareiviją. Jie atvyko atsivieškinti su šio mūšto lietuviams. Laikė vakaro buvo toks atsitikimas:

Tulas M. Colny, jaunas aiskareivis, pasiprašęs balso, pasakė trumpą jausmingą prakalbą apie lietuvių. Jis sakė, kad dar mažai kitos tautos bei Amerika žinojo apie lietuvių, kad yra tokia šalis, kuri vadinasi Lietuva. Bet dabar dąžinojo, kada pulkai lietuvių jaunų vyrų eina į kareivius savą noru. Šitą jų darbą Amerikai labai apvertina, sakė jis, nes amerikona žino, kad lietuviams prisieina eiti brolis prieš brolį. Pažvelkime, sako, į Franciją: ten rasime lietuvių kareivių; pažvelkime į Vokietiją, pažvelkime į Angliją ir Rusiją, — visur rasime lietuvių. Jis išblaškėti ir kariaujančiai brolis prieš brolį, nes jie neturi teisės kariauti už savo locną šalį Lietuvą. Jis išreikšė pasitikėjimą, kad po šios karės ir lietuvių turės savo laisvą šalį.

Laikė šios prakalbos nevienam nusirito ašaros per veidus, žiūrė ant jų jaunų vyrų, kaip jie eina savo noru į mušo laukus. Kromet kareiviai važiuo, visos dirbtuvės nedirbo tą dieną ir palydėjo trenksmingu dirbtuvių švilpimu.

Cia daug ir lietuvių išvažiuo į kareiviją. Tarp jų yra trys broliai, — Jurgio Mičiūlio trys sūnūs pasidavė savo noru į kareiviją ir išvažiuo tą dieną.

Pelno liko nuo balius \$29,70c.

Tai dabar "Susivienytos Organizacijos" ruošiasi prie didelio Lietuviškai-Angliško koncerto, kuris atsisbus lapkričio 29 d.

J. V. Baltrukonis,

Suv. Org. Rašt.

IŠ SO. OMAHA, NEB.

Lietuvių-lenkų santikiai. "Lietuvos" 39-me numeryje patėmijau p. A. A. Zalpio žinutę, kurioje aprašoma, kaip So. Omahos lietuvių "lyderiai" įvėlė juos, lietuvių, slavų maišalėnėn, arba, geriau sakant, priklėnė juos prie slavų politinio vežimo, manydami, buk jie tuomi pasitarinaus Lietuvos nepriuglymybės klausimui.

Kiek aš pamenu, tai jau ne pirmą sykį taip jau atsitinka. So. Omahos lenkai ir seniaus žvejojavo lietuvių į savo politikos sukurį ir kaip kada, jiems, tas, nors iš dalies, pasisekdavo.

Rodos, dar 1914 metais, kada vyriausis rusų armijų vadas Nikolai Nikolajevič pažadėjo Lenkijai nepriuglymybę, tada jie taipgi kreipėsi prie lietuvių su užkvietimu dalyvauti jų kokios ten "karunos" šventinimo iškilmėse.

Perskaicius jų užkvietimą S.L.A. 87-tos kuopos susirinkime, atsiarado "filantropų", kurie pradėjo nurodinti, kad kaip žmogus be kito žmogaus pagalbos negali apsieiti, taip ir tautai kitos tautos pagelba butinai esanti reikalinga ir todėl, sulyg jų nuomonės, toje lenkų iškilmėje reikią dalyvauti.

Teciaus iš kitos pusės nurodžius, kad mūsų "broliai" lenkai netiktai kad negelbsti mūsų tautiskam atgimimui, bet visur ir visada, kiek galėdami stengiasi tą išdysgų mūsų tautiško atgimimodiega nustelbti; taipgi nurodžius, kaip lenkų komitetas šelpti nukentėjusiems nuo karės Lenkijos gyventojams, Suvalkų rėdybos lietuviams neduodavo prigulimos jiems pašelpos; ir sakė: "Tegul jus lietuvių šelpia," tai tik tada lenkų užkvietimas pasiliko be pasekmių. Minimoji kuopa atsisakė dalyvauti. Dalyvavo, rodos, tiktai švento Antano draugystė, kurios kalbėtojas sakė: "Lenkai — tai geri lietuvių kaimynai."

Be kada tais pačiais metais atsiuvo apvaikščiojimas dešimtmėnių sukaktuvių lietuvių spaurint at jų jaunų vyrų, kaip jie eina savo noru į mušo laukus.

Kromet kareiviai važiuo, visos dirbtuvės nedirbo tą dieną ir palydėjo trenksmingu dirbtuvių švilpimu.

Cia daug ir lietuvių išvažiuo į kareiviją. Tarp jų yra trys broliai, — Jurgio Mičiūlio trys sūnūs pasidavė savo noru į kareiviją ir išvažiuo tą dieną.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Nenori Šerno raštų. Rugsėjo 28 d. T.M.D.-jos 3-čia kuopa savo mėnesiniame susirinkime vienbalsiai nutarė duoti Centro valdybai šitokį įnešimą: vietoj TMD., prisirašykite tuojaus. Moišleidimo Šerno raštų leisti kitus — naujesnius, įvairesnius. Remdamesi tuomi, kad Šerno raštai jau išleisti (ne visi) ir žuti nebeprazus, kuomet kitų jaunesniųjų autorių (pavyzdžiui, kokių? Red.) raštai, svarbūs ir pageidaujami, gali nužlugti pranykti nuo bedugnėje kaip visai nebuvo.

Pas Šernas yra daug ką nuveikęs savo srityje. Jis atidavė mūsų visuomenei tai, ką jis galėjo, suprato, ką jis manė esant reikalingiausiu, naudingiausiu. Ir jo raštai nėra be vertės. Jie yra naudingi — parašyti grynai moksliskai. Stylius lengvutis. Kiekvienas, kad ir mažiausiai apšvietęs, gali lengvai skaityti ir suprasti. Jis parašė juos prastiems žmonėms, o ne mokytiems. Ir užtai jis užsitarnavo visų mūsų didžios pagarlos. Jo raštai žibės, kaip šviečiantis žvaigždutė, literatūros pasaulio kamputyje.

Ir lietuvių jo vardą gerbs ir palaikys atmintyje.

Be to, XX amžiaus pirmąjį, negalime būti pasikakinę vien moksliskais raštais. Mės reikalaujame naujesnių-įvairesnių raštų. Mės norime naujybės minties. Mės geidžiame raštų, kurie paliestų mūsų vidų — sielą, širdį ir protą; kurie priverstų mus mąstyti-protauti; kurie patarnautų mums, kad padaryti mus tikrais ir mintinčiais žmonėmis, kurie pastatytų mus pirmoje eilėje pažangos. Ir tokių raštų mums trūksta. (O visa tai yra negalima be pamatinio moksliskų žinių, kurių daugybę suteikia kaip sykis Šerno raštai. Red.)

Koks nuostolis! Keno kaltė? Ar nėra šitokių raštų parašyta? (Kokių raštų? Red.) Yra už — tektinai. Tik apsidairykime ir pamatysime, ir surasime.... (Reikėtų juos nurodyti. Už tai visi būtų dėkingi. Red.)

Todėl gi, TMD. užduotis yra leisti tokius raštus, kokių (aš čia nekalbu apie slamsčius) mės dar neturime savo literaturoje. Reikia pasiskubinti išleisti tinkame laike dabartinių (kokių? Red.) autorių raštus, paliečiančius gilius įvairius klausimus (Kokių? kokių? Red.) laukinio ir vidinio gyvenimo, kad kartais nepražūtų, nepraždydę mūsų literaturoje, amžinai.

Literatiskas Komitetas šia didžią atsakomybę ant savęs imame darbe. Komiteto pareiga parupinti ir paruošti spaudai geresnius, jei ne geriausius raštus, negu ligiol išleista. (Mums rodo, kad šitas užmetimas yra nepamatuotas. Red.)

Teg.d TMD. neakikvoja laiko nei pinigų raštams, kaip Jonilos ir panašios rūšies. Toki raštai tik snierina narius ir visus skaitytojus. Žmogus lauki, lauki ir ulauki štai ką... (Matote, tamistele, bėda yra tame, kad ne visi yra vienodos nuomonės ir vienodo supratimo. Visiems negut jiti? Red.)

Istikrųjų, geras raštas yra tinkamiausias įrankis sukelti numumyse supratimą. To mės ir norime. Todėl gi, mės ir reika-

Asmenis, stovintieji prie vie-

šio lietuvių gyvenimo vairo, turėtų priminti tiems ponams 1795 metų. Tuos metus, kuriuose lenkai iskasė lietuviams duobę, patis sykiu su jais į tą duobę įkrito. Lai lenkų šovinistai žino, kad jeigu lietuvių kris atgal į tą pražuties duobę, iš kurios jau baigia kopti, tai negeresnis likimas patiks ir juos pačius.

J. M. Biliunas.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Prakalbos. Besiarganijuojant čia naujai S.L.A. kuopai, tapo surengtos, spalio 7 d., prakalbos. Kalbėtojų buvo organizatorius 8-toji S.L.A. Apskričio, p. J. J. Žilius.

Jis kalbėjo vien tik apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir jo naudingumą. Reik pripažinti, kad jo kalba buvo naudinga ir turininga. Jis aiškino tą mintį, kad lietuviams jau atėjo laikas ristiis kruvon iš mažų pašalinių draugijelių į vieną didelę organizaciją, kaip kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Jis nurodinėjo, kad mažos pašalpinės draugijos, kurių pastaraisiais laikais priviso tarp lietuvių perdag, dabar jau eina iš mados, nes jos jokia būdu negali suteikti savo nariams tokios naudos, kaip kad suteikia didelė organizacija, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Daugelį teisingų priparodymų jis tam davė.

Tarp kit-ko, jis užsiminė ir apie tai, kad gavus Lietuvai laisvę po šios karės, kada daugelis lietuvių norės grįžti atgal tėvynėn, tai tie rari, kurie priklauso prie pašalinių draugysčių, turės pamesti savo narystę. Gi S.L.A. jau dabar rengiasi atidaryti ten savo šakas ir lietuvis gali kilnotis, kur jis nori — jo sumokėti pinigai neprazų, ir jo pomirtinė ir pašala ligojė — jeigu jis prie pašalpos skyrėsi priklausio, — yra jam užtikrinta.

Jis patarė įvairioms draugystėms dėtis prie Susivienijimo su visais savo nariais. Jų draugijos vardas gali pasilikti tas pats, kaip dabar, tik apart to jos gautų dar ir kuopų numerius.

Pabaigus Žiliui kalbėti, prasidėjo klausimai. Socialistai, kurių čia buvo pusėtinai atsilankę, tuojaus pasoko su "klausimais" — jie mat specialistai nuo "klausimų".

Nekurie klausimai buvo prie reikalo ir rinti, kiti gi ne. Tarp tokių nerimty priklauso ypatingai F. Tamošinas, kuris kelis sykį įsijojo kvailų priekabių ir patinai reikalingų. Maršavo gutvėnis jie vieni be pagalbos lenkų — gerų lietuvių kaimynų.

Dabar gi, kaip pasirodo, mūsų "broliai" lenkai žengia da toliaus, kas jų matyti iš "Lietuvos" tilpusios "Sarmatia Draugijos" blankos.

Svečias.

IŠ HARRISON IR KEARNY, N. J.

"Birutės" Choro Balius. Spalio 6 d. Vietinis Birutės Choras parengė "Žiurkštų ir kaklaraiščių" kad čia daug prikibėta, o nie-laių. Baliaje dalyvavo pusėtinai ko aiskaus nepasakytą. Patari-burys publikos, — net apielinkės mus reikia duoti aiškius. Šiaip gyventojai, visados simpatizuo-gi gali per naktį sėdėti ir neat-janti Birutės Chorui, atsilankę spėsi, ko rašėjas ištikro nori. Šiame vakare.

Apart to Choras, po vadovystę p. Kaminsko, sudainavo sekancias daineles: "Tris Sesytės", "Mielas Tėveli" ir "Eina per Dvar-relį."

Malonu lankytis ant tokių parengtų vakarėlių, kur alus ne-lošia pirmos rolės.

Tikimės, kad Birutės Choras, ir toliaus veiks ir parengs panašius balius, niežurint tų visų kėblumų, kuriuos nori kai kas Birutės Chorui padaryti.

Lai gyvuoja Birutės Choras! Buves.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Nenori Šerno raštų. Rugsėjo 28 d. T.M.D.-jos 3-čia kuopa savo mėnesiniame susirinkime vienbalsiai nutarė duoti Centro

valdybai šitokį įnešimą: vietoj TMD., prisirašykite tuojaus. Moišleidimo Šerno raštų leisti kitus — naujesnius, įvairesnius. Remdamesi tuomi, kad Šerno raštai jau išleisti (ne visi) ir žuti nebeprazus, kuomet kitų jaunesniųjų autorių (pavyzdžiui, kokių? Red.) raštai, svarbūs ir pageidaujami, gali nužlugti pranykti nuo bedugnėje kaip visai nebuvo.

Pas Šernas yra daug ką nuveikęs savo srityje. Jis atidavė mūsų visuomenei tai, ką jis galėjo, suprato, ką jis manė esant reikalingiausiu, naudingiausiu. Ir jo raštai nėra be vertės. Jie yra naudingi — parašyti grynai moksliskai. Stylius lengvutis. Kiekvienas, kad ir mažiausiai apšvietęs, gali lengvai skaityti ir suprasti. Jis parašė juos prastiems žmonėms, o ne mokytiems. Ir užtai jis užsitarnavo visų mūsų didžios pagarlos. Jo raštai žibės, kaip šviečiantis žvaigždutė, literatūros pasaulio kamputyje.

Ir lietuvių jo vardą gerbs ir palaikys atmintyje.

Be to, XX amžiaus pirmąjį, negalime būti pasikakinę vien moksliskais raštais. Mės reikalaujame naujesnių-įvairesnių raštų. Mės norime naujybės minties. Mės geidžiame raštų, kurie paliestų mūsų vidų — sielą, širdį ir protą; kurie priverstų mus mąstyti-protauti; kurie patarnautų mums, kad padaryti mus tikrais ir mintinčiais žmonėmis, kurie pastatytų mus pirmoje eilėje pažangos. Ir tokių raštų mums trūksta. (O visa tai yra negalima be pamatinio moksliskų žinių, kurių daugybę suteikia kaip sykis Šerno raštai. Red.)

Koks nuostolis! Keno kaltė? Ar nėra šitokių raštų parašyta? (Kokių raštų? Red.) Yra už — tektinai. Tik apsidairykime ir pamatysime, ir surasime.... (Reikėtų juos nurodyti. Už tai visi būtų dėkingi. Red.)

Todėl gi, TMD. užduotis yra leisti tokius raštus, kokių (aš čia nekalbu apie slamsčius) mės dar neturime savo literaturoje. Reikia pasiskubinti išleisti tinkame laike dabartinių (kokių? Red.) autorių raštus, paliečiančius gilius įvairius klausimus (Kokių? kokių? Red.) laukinio ir vidinio gyvenimo, kad kartais nepražūtų, nepraždydę mūsų literaturoje, amžinai.

Literatiskas Komitetas šia didžią atsakomybę ant savęs imame darbe. Komiteto pareiga parupinti ir paruošti spaudai geresnius, jei ne geriausius raštus, negu ligiol išleista. (Mums rodo, kad šitas užmetimas yra nepamatuotas. Red.)

Teg.d TMD. neakikvoja laiko nei pinigų raštams, kaip Jonilos ir panašios rūšies. Toki raštai tik snierina narius ir visus skaitytojus. Žmogus lauki, lauki ir ulauki štai ką... (Matote, tamistele, bėda yra tame, kad ne visi yra vienodos nuomonės ir vienodo supratimo. Visiems negut jiti? Red.)

Istikrųjų, geras raštas yra tinkamiausias įrankis sukelti numumyse supratimą. To mės ir norime. Todėl gi, mės ir reika-

laujame naujų tinkamų raštų, kurie nušviestų kaip išlaukinį, taip ir vidinį gyvenimą. (Mės turime atšprašyti ir pasakyti, kad čia daug prikibėta, o nie-laių. Baliaje dalyvavo pusėtinai ko aiskaus nepasakytą. Patari-burys publikos, — net apielinkės mus reikia duoti aiškius. Šiaip gyventojai, visados simpatizuo-gi gali per naktį sėdėti ir neat-janti Birutės Chorui, atsilankę spėsi, ko rašėjas ištikro nori. Šiame vakare.

Apart to Choras, po vadovystę p. Kaminsko, sudainavo sekancias daineles: "Tris Sesytės", "Mielas Tėveli" ir "Eina per Dvar-relį."

Malonu lankytis ant tokių parengtų vakarėlių, kur alus ne-lošia pirmos rolės.

Tikimės, kad Birutės Choras, ir toliaus veiks ir parengs panašius balius, niežurint tų visų kėblumų, kuriuos nori kai kas Birutės Chorui padaryti.

Lai gyvuoja Birutės Choras! Buves.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Nenori Šerno raštų. Rugsėjo 28 d. T.M.D.-jos 3-čia kuopa savo mėnesiniame susirinkime vienbalsiai nutarė duoti Centro

valdybai šitokį įnešimą: vietoj TMD., prisirašykite tuojaus. Moišleidimo Šerno raštų leisti kitus — naujesnius, įvairesnius. Remdamesi tuomi, kad Šerno raštai jau išleisti (ne visi) ir žuti nebeprazus, kuomet kitų jaunesniųjų autorių (pavyzdžiui, kokių? Red.) raštai, svarbūs ir pageidaujami, gali nužlugti pranykti nuo bedugnėje kaip visai nebuvo.

Pas Šernas yra daug ką nuveikęs savo srityje. Jis atidavė mūsų visuomenei tai, ką jis galėjo, suprato, ką jis manė esant reikalingiausiu, naudingiausiu. Ir jo raštai nėra be vertės. Jie yra naudingi — parašyti grynai moksliskai. Stylius lengvutis. Kiekvienas, kad ir mažiausiai apšvietęs, gali lengvai skaityti ir suprasti. Jis parašė juos prastiems žmonėms, o ne mokytiems. Ir užtai jis užsitarnavo visų mūsų didžios pagarlos. Jo raštai žibės, kaip šviečiantis žvaigždutė, literatūros pasaulio kamputyje.

Ir lietuvių jo vardą gerbs ir palaikys atmintyje.

Be to, XX amžiaus pirmąjį, negalime būti pasikakinę vien moksliskais raštais. Mės reikalaujame naujesnių-įvairesnių raštų. Mės norime naujybės minties. Mės geidžiame raštų, kurie paliestų mūsų vidų — sielą, širdį ir protą; kurie priverstų mus mąstyti-protauti; kurie patarnautų mums

Apžvalga.

AR NE PERGREITOS VILTIS?

Pasirodė svetimačių laikraščiuose keletas žinių apie Lietuvą ir lietuvius, paminėta kelis sykius apie Lietuvos nepriegulmybę ar autonomiją — ir pas mus jau tuojaus pasitęsia nepaprastai įsitikinimas. „Lietuvos laisvės šur turėjime“, „Lietuvos Nepriegulmybė taip gerai kaip užtikrinta“. Toki balsai vis tankiau ir tankiau girdisi ir prakalbėse ir spaudoje ir privatiuose susiėjimuose.

Privalome daug rimčiau į tą dalyką žiūrėti. Neprivalome taip drąsiai kalbėti. Tie, kurie taip kalba, be jokių persirgimų, mano, kad žmonės sukaups upą ir priduos jiems upo prie smarkesnio veikimo. Bet tankiai įveina atbulai. Patenka, kad žmonės, kurie nesugebė gerai suprasti platesnės politikos, įgyja tokią nuomonę: Kam čia mums darbuotis, aukas dėti, agituoti, kad Lietuvos laisvė jau yra tikrai užtikrinta? Tokios nuomonės yra tankiai net geri tėvynainiai. Užsikrėtę mat tuom paleistu persitikinimu.

Prieš tai reikia visomis įėjomis kovoti, kad neužmigytų ir tie, kurie iki šiol buvo pripatę už Lietuvos laisvę kovoti.

Lietuviai gali įgiti laisvę, bet jeigu jie dirbs ton linkmėn išsiuose, iš visų savo spēkų.

Taip, kaip dabar dalykai stovi, mes ne tik kad neturime jokio užtikrinimo, kad Lietuva bus nepriegulminga, bet mes nei nežinome, kur butų priskirta autonominė Lietuva, jeigu ji autonomiją gautų. Lenkai užtiesė tankius ir stiprius ginklus, kad Lietuvą gavus. Jie žada Lietuvai ir autonomiją duoti ir toį prasmę tarp talkininkų dirba išsiuose. Jie savo pulkus Rusijoj ir Francuzijoj organizuoja ir nori gauti žodį tarti kaslink Lietuvos likimo. Jie milžinišką propagandą varo ir čia, Amerikoj, tukstančius doliarų tam išleisdami. Su jais jau ir rimtai skaitosis.

Mes turime pripažinti, kad, suliginus su lenkų propaganda, musisė propaganda yra tik nyktukas. Jie visi dirba vienon linkmėn: klerikalai, socialistai, tautininkai. Mes išsiskirstė ir tarp savės edamės, arba įesikome kas labiaus kalta už tas peštynes. Nesvarbu kas yra kalta, svarbus yra faktas, kad lietuviai neturi nei bendro programo, nei bendros taktikos, nei galų gale rimto veikimo, kad ir atskiromis srioviemis.

Nemigdinkim liandies tuščiaisi prizadais, kad Lietuva laisvę jau turi užtikrintą, kad Lietuvai laisvę suteiks Rusijos revoliucija, ar popiežiaus notos, ar vokiečių bei talkininkų malonės. Visus šiuos šaltinius privalome kuogeriausiai išnaudoti, bet ne, alime, rankas susidėję, jų malonės laukti.

Jeigu mes norime Lietuvai laisvę išgauti, jeigu mes norime syki ant visados lenkų pantių nusikratyti, tai lietuviai privalo nepasipuoti viltimi, bet nagus nusidirbti, bedirdami, besirupindami. Ir dabar, kuomet jau artinasi laikas didelio pasaulinio teismo, visos, įjejos privalo buti įtempotos iki maximuma.

VALDISKOJI PASKOLA IR S. L. A.

Suvierytos Valstijos dabar užtraukia jau antrą Laisvės Paskolą. Pirmoji paskola buvo ypatingai geromis išlygomis siuluoma; šiti antroji taip pat neblogomis sąlygomis įgijama. Ji neša 4%, yra ir bus liuosu nuo mokesčių; jos bondsai lengvai išainomi į gyvus pinigūs, reikalui esant, o saugesnio pinigų sudėjimo visam pasaulij nerastum.

Mums todėl ateina mintin, kodėl mus didelės organizacijos, kaip sakysim Susiv. Liet. Amerikoj, negalėtų atliekami savo pinigų investyti į šios Paskolos bondsus? Mes tėjime, kad kitų tautų panašios organizacijos tai daro. Pavyzdžiui, Lenkų Tautiškas Zviązkas pirmoj paskolėj investino \$50,000,00, o šioj antroj

padmė valdisių bondsų už \$65,000,00. Kitų tautų susivienijimai padarė taip pat.

Mums rodosi, kad daugeliu atžvilgių panašūs investinimas yra įpageidaujamas, jeigu yra liuosos sumos.

RUSIJOS PAŽVALGA Į VOKIETIJOS SOCIALISTUS.

Rusų laikraštis „Ruskoje Slovo“ paduoda sekančią žinę: „Žinią apie tai, kaip žiuri į Vokietijos socialistus neseniai pargrįžusi Stockholm Petrogradan specialioji Kareivių ir Darbininkų Tarybos delegacija:

„Sugrįžusieji Rusijon Kar. ir Darb. Tarybos delegatai išdavė raportą apie savo pasitarimus kaslink susaukimo tarptautiškos socialistų konferencijos.

„Vienas iš delegatų, V. P. Rozanov, pranešė, kad nors Vokietijoj laipsniškai auga revoliucijinis judėjimas, bet į šio judėjimo pasisekimą tikėti negalima.

„Pradėjus rusams pasekmingą ofensyvą (Kornilovo), vokiečių valdžia buvo sutikusi šiek tiek nusileisti, bet atsikimiai ant pietvakarinio rusų fronto (pabėgimas rusų nuo fronto) privedė prie to, kad tuos nusileidimus vokiečių valdžia vieną po kito atsėmė atgal.

„Rusų taikos formulą (be užkariavimų ir be kontribucijų), be jokių išlygų priėmė tik neturinti įtekmes mažuma vokiečių social-demokratijos.

„Rozanov užbaigė savo pranešimą apreiškimu, kad Darbininkų ir Kareivių Tarybos išsiokimiai puldina ją akyse ne tik tai Rusijos žmonių, bet ir užrubėjų. Tik tai užbaigimas rusų vidurinių betvarkių ir atnaujinimas kariškos Rusijos galybės gali priversti prie greitos taikos. Kariškoji Rusijos silpnybė, be abejonės, lošia ranson vokiškam militarizmui.“

Lošia jan. ranson ne tik Rusijos, bet ir Amerikos kariškoji silpnybė ir teisybė šiai rusų socialistas sako, kad prie greitesnio žvėres užbaigimo gali priversti tik tai sutvėrimas tokios kariškos galybės, kuri sutruškintų Vokietijos karišką galybę, kurią net vokiški socialistai palaiko.

Is to taipgi aišku ir tas, kad kas tą galybę silpnina ar Rusijoj, ar čia Amerikoj, tas nedaro naudos tai Rusijai, nei Amerikai, nei Revoliucijai, o tik Vokietijai ir jos militarizmui. Toki žmonės lošia ant prastų žmonių proto; agituodami už karės „pabaigimą“, jie nori pasirodyti neva žmonių prieteliais. Ištikrųjų gi tokia agitacija išaina žmonių nenandon, nes į karės ne tik nesutruumpina, bet ją dar labiaus prailgins, ką ir viršimėtas rusų socialistas aiškiai nurodina.

SLIPAS IR SOCIALISTAI.

„Laisvė“, padavus jau žinomą telegramą iš Stockholm apie tai, kad Dr. J. Šliupas įteikė Amerikos ministeriui Morrisui memorialą apie Lietuvos nepriegulmybę, nuo savės pripažįsta, kad Šliupui pasisekė padaryti svarbus žygis, bet ... štai jos žodžiai:

„Mes iš savo pusės budami demokratais ir socialistais, turime padaryti dvi stambias pastabas prieš Dr. Šliupo žygį.

„Mes žinom, kad kairioji dalis Rusijos lietuvių seimo (socialdemokratai ir soc. liaudininkai) taip pat lietuvių rąjonas prie Rusijos Socialdemokratų Darbininkų Partijos, kaip lygiai ir Amerikos lietuvių socialistai — stoja ir palaiko tą politinį principą, kad savo politinį likimą turi nuspręsti pačios Lietuvos gyventojai. Politinio apsisprendimo teisė turi prigulėti pačios Lietuvos žmonėms — jie pači turi pasakviti, ko jie nori — nepriegulmybės, federacijos, ar autonomijos.

„Skirtumas tarp mūsų ir D-ro J. Šliupo bei jo šalininkų yra tas, kad Šliupas imaisi diktuoti Lietuvai savo progra-

mą. Mes gi diktuoti nenorim. Mes sakom, kad augščiausias sprendėjas savo likimo yra Jos Didenybė Lietuvos Liandis.

„Antras užmetimas, kurį mes darom D-rui J. Šliupui yra tame, jog mes nenorim daryti politiško šliubo tarpe Lietuvos ir Latvijos, nepasiklausę pačių jaunavedžių, ar jie nori to šliubo.

Ligšiol jokia lietuvių partija, joks lietuvių seimas nepareimė tos politinės doktrinos, kuri reiskia uniją tarpe Lietuvos ir Latvijos. Kad latviai butų palinkę prie tos unijos, mes taip pat nieko negirdėjom.

„Prie panašių aplinkybių toks griežtas D-ro Šliupo pasistatymas yra neatsargus žaĩmas savo ir savo partijos ambicija. Tegul D-ro Šliupo norai bus kuogeriausi, tegul ji rems politiniame darbe kun. Juozo Tumo ir Leono partijos — tai visviena yra perdrasu sakyti, kad toks yra noras visos Lietuvos.

„Kalbėdami apie Lietuvos politinę ateitį, mes joku būdu negalim ignoruoti tokio stambaus faktorio, kaip Didžioji Rusijos Revoliucija. Ne kas kita, kaip ta revoliucija davė progos iškelti visame istisume mažųjų tautų klausimą ir kad mes tą klausimą risam, tai mažų mažiausia yra nedėkinga ignoruoti Didžią Rusijos revoliuciją. Mes juk turime skaityties su tuo faktu, kaip atsilieps mūsų reikalavimai į tolymesnį revoliucijos bėgį. Štai kodėl gerai, mūsų nuomone, padarė Rusijos kairiųjų lietuvių seimas, kuris, rīsdamas atieities Lietuvos klausimą, nemetė pagaliu į revoliucijos ratus.“

Pirmas užmetimas, berods, ne išlaiko kritikos. Jis gražiai ir demokratiškai skamba teorijoj, bet Lietuvos likimas nėra teorija, o svarbių svarbiausia tikrenybė. Užmetimas turėtų šiek tiek vertės, jeigu tarp lietuvių būtų tokių, kurie negeistu nepriegulmybės. Bet nei „Laisvė“ tokių nepaduoda. Taigi reikalaui Lietuvos nepriegulmybės yra ne „diktavimas“, bet išreiškimas prigimto noro visų lietuvių. Kas to noro neturi, nevertas vadintis nei lietuviu, nei demokratu, nei lietuvišku socialistu.

Antras užmetimas yra teisingesnis. „Lietuviškai-Latviška respublika“ yra tik viena iš galimybių, kuri ypatingai patinka D-rui Šliupui. Tai yra jo, taip sakant, arklukas. Vienok nei Lietuvai, nei Latvijai, bent šiuom momentu, nėra bėdingas ir todėl protestuoti prieš tai nėra didelo pamato.

Kas link atsivėlgimo į Rusijos Revoliuciją — taip, reik atsižvelgti į visus veiksnius, nuo kurių galima laukti pagalbos Lietuvos laisvei. Tokius veiksnius ignoruoti — butų politiška trumparegystė. Is kitos vienok pusės aklaai remti Lietuvos ateitį vien tik ant Rusijos Revoliucijos butų dar didesnė politiška trumparegystė. Viena, kaip jau mes ne sykį sakėme, Lietuvos ateitis toli gražu nepriklausys vien tik nuo Rusijos Revoliucijos, o antra — kas dar svarbiau — ir Rusijos Revoliucijos principas „saviapsprendimo teisė“ yra tik teorijoj, ant popieros. Ar Rusiškoji Revoliucija pripažino tą teisę, kuomet Finlandija ir Ukraina „apsisprendė“?

Matote, kalbos yra vienas dalykas, o gyvenimas yra visai kitas dalykas.

GERI TĖVYNAINIAI.

„Keleivis“, kuris anuomet talpino straipsnius tokių autorių, kurie skelbė, kad „jiems ant Lietuvos tikta nusisipjaut“, ir dabar ištikimai laikosi savo senos pozicijos — teisybė, me taip drąsiai ir po kitokiu drabužiu, bet politika ta pati.

Kalbėdamas apie Dr. Šliupo storones Stockholm delei Lie-

tuvos nepriegulmybės, „Keleivis“ taip išvadžioja:

„Reikia pažymėti, kad Rusijos Lietuvių Seimas dėl Lietuvos politikos klausimo skilo pusiau. Pirmieviskas Lietuvių elementas nesutiko dabar reikalauti Lietuvai nepriegulmybės, nes po karės gal Lietuvai daug naudingiau būtų prigulėti prie didžiosios Rusų demokratijos, arba susidėti su kita kokia kaimyne tauta federacijon. Tik klerikalai ir kiti atžagareivai reikalavo Lietuvai nepriegulmybės, nes mat, klerikalams rupi įimti Lietuvos valdžią į savo rankas ir šeiminkauti tenai kaip jiems patinka. Taigi, jei d-ras Šliupas parašė tokią deklaraciją siųsti Wilsonui, tai aišku, kad šita deklaracija negali but visų lietuvių. Tai yra klerikalų deklaracija. Ir mums nesunku suprasti, kodėl D-ras Šliupas tarnauja klerikalų politikai. Jis dabar buvo Petrograde pas savo žentą Yčą. Yčas yra klerikalų politikierius ir be abejonės jis tą deklaraciją Šliupui įteikė.“

Taip rašo tasai neva „darbinikiškas“ laikraštis, „kovojančis“ už visų laisvę, tik ne už lietuvių laisvę. Nejaugi jūs, vyrai, norite, kad lietuviai darbininkai, ir visi lietuviai abelnai, ant visados pasilikty bernais ir kampininkais kitų, didesny savo kaimynų? Ištikro, jūs veliate laisvės viso pasaulio darbininkams, tik ne lietuviams darbininkams.

IR LIEZUVIS NEPAILSTA.

„Draugas“ užsikando, užsispyrė ir mano, kad jis iš balto padarys juodą. Beveik kiekvienam numerij jis, neatsižvelgdamas į faktus, kedena Centralinį Komitetą ir „laisvamanius“, bunk jie užgriebe „Lietuvių Dienos“ aukas ir nenori jų siųsti Lietuvon. Vienam iš paskutiniųjų savo numerij jis vėl rašo taip:

„Kokiu tai būdu tie pinigai pakliuvo į laisvamanų valdžią ir didesnė pusė dar ligšiol neišsiusta Lietuvon. Laisvamaniai juos nori siųsti Petrogradan, bet placioji visuomenė to nenori. Mes rinkome aukas Lietuvai, o ne Rusijai, ir užtat mes butinai privalome pasirupinti išsiųsti jas ne kur kitur, kaip tik į pačią Lietuvą. Petrogradan ty aukų siųsti NEPAVELIJAME.“

Jeigu „Draugas“ tvirtina, kad „mes butinai privalome pasirupinti“ ty pinigų išsiuntimui į Lietuvą po vokiečių, tai ir reikėtų jam rupintis. Jis žino, kur reikia rupintis ir kur tie pinigai yra. Jie yra Amerikos valdžios prieziuroje, o ne „laisvamanų valdžioje.“ Tat pas Amerikos valdžią ir reikia rupintis. Tuščios burnelės plėšimas ant Centralinio Komiteto nieko negelbės aukų išsiuntime. „Draugo“ velijimas, ar nepavelijimas taipgi nieko negelbės: jeigu jokiais keliais negalima bus išsiųsti ty aukų, tai jos turės gulėti čia, Amerikoj, kaip to valdžia panorės.

Jeigu „Draugas“ daugias proto neigaus, tai prie to gali ir priversti. Gi kiek yra pamatuoti užsipuolimai ant Centralinio Komiteto, tai skaitytojas persitiks ins ty susirašinėjimų, kuriuos vedė ir veda Centralinis Komitetas su Raudonoju Kryžium. Vertimus originalių laisčių mes pradėsime netrukus garsinti.

ISĖJO IS SPAUDOS

Jules Verno veikalas, „Vilavos Akyvaizdoje“, išverstas Lietuvių kalbon, Kaina \$1.00. Tuojaus užsakymus siųskite į „Lietuvos“ Administraciją: 814. W. 33rd. St. Chicago Ill.



—Greene in New York Telegram.

KAIZERIS NORI TAIKOS.

Kaizeris iš Belgijos tranšėjų: „Draugai! Draugai! Aš paliksiu Belgiją, jeigu... jūs tikrai man mano locną sostą paliksite.... Kaizeris, išliežusis per tris metus jures kraujo, dabar labai nori savitos taikos, bet talkininkai sako, kad jie siulė jam taiką 3 metai atgal, — pirmu to, negu Vokietiją šitą karę pradėjo.

MARGUMYNAI.

DAR APIE RUSIŠKUS RUBLIUS.

Oregon City, Ore.—Gerb. Redakcija:—Meldžiu suteikti man tikrą žinią apie rusišką rublį. Aš norėčiau išmainyti amerikoniškų pinigų ant rusiškų už 3,000,00 rublių. Kiek tas atsieitų doliarų? Ar p. Olševskis užlaiko rusiškus pinigus savo bankoje? Jeigu jis suiktų išmainyti, tai kokiais pinigais išmokėtų man—auksiniais, ar popieriniais?

Antanas V.

Rusijos rublio kursas dabar yra apie 17 centų, taigi 3,000 rublių atsieitų apie \$510.

P. Olševskis nelaiko daugiaus rusiškų rublių.

Visi turi suprasti, kad aukas visados turi tą pačią vertę. Rusų aukas yra ir dabar apie tiek vertas, kiek jis buvo vertas prieš karę (atmetus aliojų, t. y. metalų priemaišą). Kursas puola ant popierinių pinigų, kurie yra ne kas daugias, kaip tik valdžios vekselis, arba reversas. Juo kas daugias tokių vekselių išduota ant to paties turto, arba jo turas dar labiaus mažinasi, o ty vekselių skaitlius auga, tai suprantama, kad tada sunkias yra tikėtis, kad pilni vekseliai bus atmokėti. Nors tas ne pilnai išaiškina pinigų kurso permainas, bet tas duos pusėtinai gerą supratimą apie tai, kodėl rublių kursas puola.

Redakcija.

BEREIKALINGI UŽSIPULDINEJIMAI.

Cleveland, Ohio. Gerb. Redakcija:—Leiskite man pasakyti, kad mano manymu, toki straipsniai, kaip kad buvo p. V. Sirvydo straipsnis, kuriame skaudžiai kritikuojama „Ateitis“ („Lietuvos“ num. 36-me), nėra pageidaujami. Pas mus dabar ir be to santikiai yra labai įtempti ir bereikalingas erzinimasis, dargi be stiprių priežasčių, yra labai kenksmingas visuomenei.

Visuomenė ir be to yra labai sriovės veikėjai, ar laikraščiai. Po šita interpellacija pasirašė vi pradėda „pjautis“, tai jau tas — „Lenkų Rato“ nariai. Interpellaciją kalbama apie Lietuvos reikalus, kuriuos jiems padavė Vilniaus lenkų komitetas ir reikalaujama, kad Lietuvoje būtų sugrąžintas „normalis“ padėjimas tuomi pavyzdį duoti. Kasmas.

Lenkai, matai, jau mano, kad jų locnų sriovė tarp savės ir Lietuvos taip gerai kaip „uri“ peštis? M. Vasiliauskas, savo rankose.

APIE KOMPANIJAS.

Harrisburg, Ill. Gerb. Redakcija:—Kadangi „Lietuva“ netaipina apgavimų apgarsinimų, o neseniai patalpino Buck Run Oil Co., tai norėčiau žinoti, ar toji kompanija yra gera. Taipgi leidėjų, p. Bačiunas, esą pirkto joį šerų.

Skaitytojas.

Nuo Redakcijos. Minėtos kompanijos apskelbimas tilpo rimtuose angly laikraščiuose, todėl įdėjome ir mes. Už ją visai negvarantuojame: girdėjome, ji yra visai nauja, o tokiose kompanijose visados buvo nemažai rizikos. p. Bačiunas, nei kas kitas iš „Lietuvos“ šerų joį nepirko.

Kadangi skelbėjai klaidino šiuo atžvilgiu žmones, tai apskelbimą išmetėm.

UŽSIMENA APIE LIETUVIUS

Suv. Valstijų Maisto Sutvarkymo Administracija savo išleistame biuletine, kuris yra siunčiamas laikraščiams kaip medžiaga, skaito lietuvių kaippo didžiausius čedytojus kviečių—kas dabar yra didelė šiai šaliai pagaltas dar labiaus mažinasi, o ty vekselių skaitlius auga, tai suprantama, kad tada sunkias yra tikėtis, kad pilni vekseliai bus atmokėti. Nors tas ne pilnai išaiškina pinigų kurso permainas, bet tas duos pusėtinai gerą supratimą apie tai, kodėl rublių kursas puola.

Maziau „šiaudinės“ duonos, daugiaus ruginės.

„Tarp lietuvių ir kitų ateivių tautų ruginė duona yra paprastas daiktas. Kvietinę duoną jie vadiną „šiaudine duona“ ir labai retai vartoja. Užėdijime kviečių, anuot vieno lietuvių laikraščio, šita tauta pervirsija visas kitas tautas Amerikoj. Komercijinė rugių duona yra daroma iš sumaišymo kviečių su ruginiais miltais.“

LIETUVOS KLAUSIMAS VIENOJE.

Galicijos lenkų laikraštis „Kurjer Lewowski“ praneša, kad Austrijos parlamente lenkų deputatai (Lazarski, Glabinski, Haller, Stelavicz, Tetmajer ir kiti) padavė Austrijos valdžiai plačią interpellaciją (reikalavimus-paklausimus) kaslink Lietuvos reikalus. Po šita interpellacija pasirašė vi pradėda „pjautis“, tai jau tas — „Lenkų Rato“ nariai. Interpellaciją kalbama apie Lietuvos reikalus, kuriuos jiems padavė Vilniaus lenkų komitetas ir reikalaujama, kad Lietuvoje būtų sugrąžintas „normalis“ padėjimas tuomi pavyzdį duoti. Kasmas.

Lenkai, matai, jau mano, kad jų locnų sriovė tarp savės ir Lietuvos taip gerai kaip „uri“ peštis? M. Vasiliauskas, savo rankose.

LAISKAS IS VLADIVOSTO-KO.

Rusų laikraštį „Russkij Głos“, išeinančiam New Yorke, rašo tulas F. Kosmač, grįžusis iš Amerikos į Rusiją tuojaus po revoliucijos:

„Liepos 18 d. mes išsėdome Vladivostoke. Mus priėmė šaltai. Rusų žmonės žiūrėjo į mus (amerikiečius), kaip į nusidėjėlius. „Bet valdininkai apsiėjo mandagiai ir gelbėjo mums. Davė mums nakvį ir bilietus ant geležinkelio.“

„Miesto gatvėse žmonės kalba: kokių velnių šitie „amerikonai“! Rums dabar reikalingi, kada karė tęsiasi jau tris metus.“

„Ir sunku mums darosi nuo šitų žmonių žodžių. Ir aš vėlyčiau rusimesti nuo pečių amerikonišką švarką ir skrybę ir imti ranson šautuvą.“

„Čia visi po ginklu. Mažai yra žmonių be kariškos formos: tai kareivis, tai jureivis, tai studentas kariškoji formoj. Visi yra pasiryžę kovoti su vokiečiais. Visi nenkenčia anarchistų, kai pasitusių sunų.“

„Nors skaudu rašyti, bet rusų gyventojai protestuoja prieš mus, gyvenusius Amerikoj.“

„Už miesto, kazarmėse, gyvena pabėgėliai. Man labai buvo linksmu su jais pasimatyti. „Japonijoj pasiliko daugelis „draugų“, sužinojusių, kad Rusijoj tokius pauksčius tuojaus imakariumenėn. Jie todėl ir nevaziavo Vladivostokan. Nusigando.“

RUSAI FRANCUZIJOJ.

(Iš rusų kareivio laiško). „Mes, rusai kareiviai, esame Francuzijoj jau 19-tas mėnuo. Musų pribuvo 80,000 vyrų, o dabar liko nedaugiau 12,000 kareivių ant pozicijų.“

„Mes visi gyvename ant francuziškų pozicijų. Kariaujame. „Visi žinome, kad Rusija pasi-liuosavo nuo caro ir visi džiaugiamės. Mes visi norėtum, kad mus išsiųstų ant rusų fronto. Norėtum tenai muštis. Musų viriausių bė paliko mus. Niekur mus antilgo neisleidžia. Aplink mus stoja francuzai su kulkasvaidžiais. Pinigų neturim. O prieš mus vokiečiai. Sunku mums dabar be tėvynės, o į tėvynę mus neleidžia“ se-

TURI SAVO LOCŲ DIEVĄ.

Pastorius (kaizeriui): Mel-džiausi aš už tave Dievui, kad jis tau duotų pergale.

Kaizeris: Ačiū ačiū! Bet mes turime savo locną šeimynišką Hohenzollernų Dievą. Mudu abu vienda su juo iš vienos rankos dirbame...

VIETINIS ŽINIOS.

Lenkų paroda ir lietuviai. — Ant Town of Lake pereiną nedėdienį atsibuvo didelė lenkų paroda iš preižasties Konciuskos mirties 100-metinių sukaktuvių ir išlydėjimo 500 lenkų liuosnorių i lenkų armiją Francuzijoje. Idomiausis faktas yra tas, kad toje parodoje patėmyta dalyvaujant daug lietuvių—bajorų ir kitų. Pavyzdžiui, p. A. Zemaitis, kuris yra tikras lietuvis, taip pat dalyvavo toje parodoje, dargi "vado" rolėje.

Mės nepavydim lenkam—tai jie dirba savo tautos reikalams, kaip jie išmano. Bet tikrai yra ne tik gėda, bet tiesiog nusidėjimas, kad lietuviai patį savo sprandus kiša į lenkų jungą.

Vyrai, nejaugi dar neuztėko to, kad per 500 metų lenkai engė lietuvius, o mes dar ir dabar jiems "liakojais" busime. Man ypatinai puolė akin mintis p. Zemaičio pasielgimas, nes pas p. Zemaitį juk dabar spaudinasi TMD, rastai. Ar TMD, Centro Valdyba žino apie p. Zemaičio politiskias simpatijas? Be abejonės, jie manė, kad remia lietuvių. Bet jeigu p. Zemaitis yra Liubino Unijos valininkas, tai apie tai vertėtų žinoti.

T.M.D. Narys.

Elijošius kovoja su City Hall. — Pereita savaitę tapo pasikelbta anglių laikraščiuose, kad Juozas Elijošius (Elijošius), narys Miesto Pagerinimo Tarybos, tapo prašalintas (ousted) iš tos tarybos narių. Bet tai tik pradžia visos istorijos. P. Elijošius tvirtina, kad jis pats rezignavęs ir jau senai norėjęs rezignuoti todėl, kad sulgę p. Elijošiaus įtarimo, Pagerinimo Taryba netiesingai elgėsi ir nusikriaulė miestą ant didelių sumų pinigų.

Pagerinimo Taryba (Board of Local Improvements) daugiausiai įžiūri miesto gatvių gerą stovį, išduoda kontraktus ant cementavimo naujų gatvių ir t.t. Štai sulgę tokių kontraktų, kon-

traktoriai, cementuojantieji miestogatves, turi prižiūrėti ir taisyti tokias naujai išcimentuotas gatves per tulą laiką savo kaštais. P-as Elijošius tvirtina, kad Taryba tankiai paliosuodavo tokius kontraktorius nuo jų kontraktų pirma negu jiems reikėjo ir tokiu būdu miestas turėjo už tų gatvių taisymą meti ir žmonių pinigų, o kontraktoriai buvo paliosojami.

P-as Elijošius tvirtina, kad jis ne sykį atkreipęs į tai Tarybos pirmininko ir kitų atyda, bet be pasekmių. Jis sako, kad jis turįs ir dokumentų savo įtarimams patvirtinti.

Tas sukelė pusėtinai stiprų buzdėjimą tarp City Hall politikierių. Pradėta tyrinėjimai: kaip jie užsibaigs, vėliaus pamatysim.

Neleis Liaudies Tarybos mitingų. — Pereitą panedėlį Chicago miesto taryba išnesė rezoliuciją, kurioje reikalauja nuo Illinois valstijos gubernatoriaus, Chicago miesto ir pavieto viršininkų, kad Chicago mieste būtų užginta laikyti mitingus taip vadinaimai Liaudies Tarybai ir viskems kitiems pacifistams, kurie, prisdengę taika, įvairiais būdais agituoja prieš Amerikos valdžią.

"Amerikos Lietuvių Darbininkų Taryba", kurią organizuoja "Naujienos", yra tos Liaudies Tarybos "brenčius", todėl užgynimas mitingų palies ir Am. Liet. Darbininkų Tarybą.

Mės jau kelis sykius persėgėjome lietuvių ir draugijas, kad prie tos Tarybos neprisidėtų. Nei lietuviams, nei Lietuvai, nei darbininkams iš tos organizacijos nėra jokios naudos. Prigulėdami gi prie tokios organizacijos lietuvių rezignavęs ir jau senai norėjęs rezignuoti todėl, kad sulgę p. Elijošiaus įtarimo, Pagerinimo Taryba netiesingai elgėsi ir nusikriaulė miestą ant didelių sumų pinigų.

Chicago lietuviams pranešimas. Spalio 23, 24 ir 25 d.d. atsisbus Mildos svetainė, 3142 So. Halsted st., paskaitos, kurias rengia S. S. Vieniūnas Lie-

tuvių Amerikoje laike savo apdraudos savaitės. Paskaitos bus labai akyvos apie įvairius žingeidžius ir naudingus dalykus. Pradžią visų paskaitų 7:30 vakarais.

Atsilankykite visi kuoskaitlingiausieji. Daug naujo išgirsit.

Įvairumai. — Pereitą ketvergą sv. Jurgio svetainėje atsibuvo bankietėlis užbaigimui iškilnių iš priežasties 25-metinių parapojų sukaktuvių. Buvo apie 400 svečių. Buvo pusėtinai skaitliūs prakalbų. Nukentėjusiems nuo karės sudėta—apie \$50 aukų.

Nekurie lokaliai buvusios Lietuvių Dienos Komitetai Chicagoje kaip ve: iš Cicero ir nuo Town of Lake reikalauja, kad būtų susauktas Chicago Centralinio Komiteto delegatų susirinkimas.

Visokių gandy leidžiama apie surinktas "Lietuvių Dienoje" auksas ir toksai susirinkimas būtų labai pageidaujamas, kad paaiškėtų kaip dalykai stovi. Centralinio Komiteto Vyriausybė—Kun Carafinas, kaip pirmininkas, ir J. Giraitis, kaip sekretorius, turėtų tuo susirinkimu pasirupinti.

Ant Town of Lake vienas lietuvis, dikčiai išsikaušęs, užėjo pas savo pažįstamą ir, reikalaujamas skolos atlyginimo, pradėjo grasinti revolveriu. Žmona davė žinią policijai. Drasuolis tapo gabentas policijos stotini.

Pusėtinai burys natų lietuvių-kareivių pereitą subatą vyko Chiragon iš Rockfordo pirmu sykiu nuo pastojimo kariūmenėn. Tarp jų buvo Stasys Drangelis, kuris pasakojo, kad lietuvių kareiviai, abelnai paėmus, turi gerą vardą pas vyriausybę. Pasiviesėję Chicagoje perredėlienį, pavakarejį sugrįžo atgal kariūmenėn.

Domininkas Pakalniškis, lietuvis, dirbo pas žydą Silvermanną, laikantį gėrimų krautuvę ant Halsted St., netoli 33-čios Pakal-

niškis sako, kad žydas neužmokėjo jam už dvi dieni darbo ir jis nuėjo atsiminti savo algos. Tada tasai jį sumušė ir paskui dar varantą jam išėmė. Teismas turėjo atsibuti sereidoj. Ant Silvermann, kuris daro biznį vien tik iš lietuvių, dažnai žmonės nusiskundžia už jo negražų apsiėjimą. B.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS.

P. Reporteris iš New Yorko. — Apie Rooseveltą prakalbą buvo jau minėta pėvėtam numerį, todėl nedėsim. Ačiū, kad dabojate tokias žinias ir pranešate.

P. P. B., Chicago: Ill. — Ačiū už prisistatus raštus. Prie artimiausios progos suanaudosime.

P. M. Vasilauskai: Mės buvome priversti tikrai abelnai minti iš jūsų ligo rašinio pamitl. Ilgoms polimikoms mūsų laikraštį stoka dabar vietas.

P. M. J. B. — Ačiū, tilps sekančiam numerį.

Apgarsinimai.

GERA SVEIKATA YRA GEISTINAS DALYKAS.

Kaip užtikrinti tą didžią geistinę dalyką—gerą sveikatą? Rūpestingai prižiūrint pilvą. Nuo dū visados randasi žmogaus kūne. Jie yra išmetami iš kūno per žarninį kanalą. Nuo daugelio ligų negalima apsisaugoti, jei aai išmetimas nedirba kaip reik. Trinerio Amerikonis. Kasartaus Vyrio Elikasras išvalo pilvą ir vidurius, prasalina iš jų visą sugedusią medžiagą ir nuodingas sudėtisijas ir sudrutina visą kūną. Šitas vaistas yra puikiausias visose pilvo bėdose, konstipacijoj, galvaskaudėjimuose, nerviškuose, kraujosilpume, abelname nusilpnėjime ir t.t. Trinerio Linimentas taipgi džiaugiasi tokiu pačiu, visam pasaulij žinomą vardu, nei yra ištikimiausias vaistas atsitikus reumatizmui, neuralgijai, lumbago, pikšterėjimui ir išsisukimuose.

Naujos kariškos takso priveritė pakelti truputį Trinerio Vaistus. Let vis viena, atkreipus atyda į Trinerio Vaistų didelį pasekmimą—jie vis viena pasilieka parankiausiais namų vaistais. Jos. Triner, Manufacturing Chemists, 1333—1343 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

"DIRVA"

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis.

Neužiima barnėmis ne polemikomis.

Talpina daug žinių.

Talpina daug moksliskų ir pamokymačių straipsnių.

"DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.

Tik \$2.00 metams.

Kanadoj ir Mexikoje \$2.50.

Kitoje šalyse \$3.00.

Ant pažiūros vienas No. Dykai.

"DIRVA"

2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

F. P. BRADCHULIS

...LAWYER...

Lietuvių Advokatas

105 W. Monroe St., Cor. Clark Room 1207

Telephone Randolph 6598

Gyv: 3112 Halsted St. arti 31 St. Phone Yards 2390

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St. (Gyven mas virš Aptikos). CHICAGO.

Seute: jeigu jūs pageldaujate kad jūs vyras arba kita jums brangi ypata kartą ant viešados nustotų girtuoklavus; nelauk kol tas bus pėrvėlu. Šimtus sesučių aai palinksmiau ir Jūs galit padaryti linksmą. Pėšinaudok iš mano patarimo. Rašyk šlandien; kol patarimas suteiliamas dykai; indėk krasaženklų atsakymai. Adresuok:

Mrs. L. Plasecka

205 East 14th St. New York City.

Universa' Sale House Dept 242

GYDUOLES NUO KOSULIO

Reikalaujamas gydaiolių nuo kosulio, kiekvienas geidžia įgyti tik geras gyduoles. Niekas nesuklys, kas pasirūpins gyduolių, išmėgintų laiku ir pasekmingų, o žinomų vardu

Severa's Balsam for Lungs

(Severa's Balsamas Plaučiams). Neuženka aptiekoje reikalaui tikrai "ko nors nuo saido". Papratimas pasakyti plng vardą reikalaujamos gyduoles yra labai pagyrimo vertas, nes apsaugoja nuo imitacijų ir padirbtų gyduolių. Pastaraisiais 37 metais Severa's Balsamas Plaučiams gėdė pasekmingai kosulį ir pėršalimą, taipgi sirguliavimus, kuriuose kosulys yra pirmausiu apsielėskimu, pavyzdžiui, kosulys iš priežasties influenzos, uždegimo pleuros, traukučiuojančio krupo, užklimimo arba uždegimo dusausios. Šita gyduolė yra gera kaip vaikams, taip ir suaugusiems.

Severa's Cold and Grip Tablets

(Severa's Ploketės nuo Pėršalimo ir Gripo) yra žinomos tuomi, kad pėršalimą, pėršalimą labai trumpu laiku.

Kaina 25c ir 50 centų—visur aptiekoose

Severa's Seimyniškos Gyduolės parduodamos visur, aptiekoose. Visuomet reikalaukite "Severa's" ir pasakykit plngą gyduolės vardą. Jeigu arti negalima gauti, tai užsisakius, išsiųs tiesiog.

W. F. SEVERA CO.

Cedar Rapids, Iowa

"Birutės" Vakaras

Ned., Spalio-Oct. 21, 1917

Pradžią 7:30 val. vak.

C.S.P.S. Svetainė 1126 W. 18 St.

Įsanga 35c ir augščiau

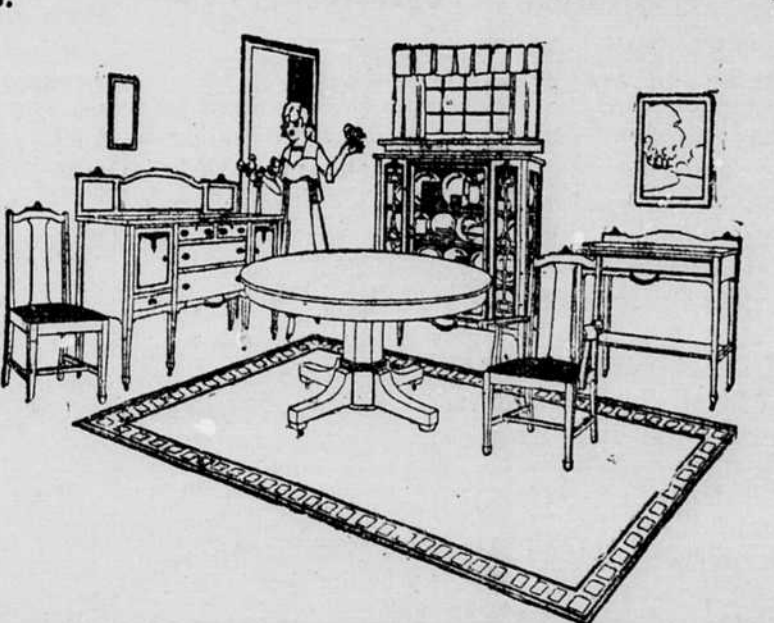
Scenoje "ŠIENAPIUTĖ" vieno akstatoma

"Šienapiutė" yra puikiausias lietuvių muzikos veikalas. Šienapiutės scena, šienapiutis, grašios grėbėjos, puikios kėvėjantios dainos—perkuls tam tikrą puikias Lietuvos lankas ir primins smagius jaunystės laikus—Atsilankyk, o pastatit augi. Geriausi solistai. Didelis "Birutės" Choras. Pilna orchestra. Didelis Balios

Biznieriai! Garsinkitės "Lietuvoje"

Sučėdysite Pinigus ir Laiką

Pirkdamas mūsų krautuvę pečius, stalus, lovas, arpetus ir seklyčios setus. Dėlto, kad mūsų prekės yra žemesnės, negu kitų buvo pereitą metą, nes mės išrėdome šimtus stubų su geriausiais rakandais ir už labai prieinančią prekę. Dėlto mūsų prekės žemesnės, kad mūsų biznis yra labai pasididinęs per du metu nuo pradžios laikymo šios krautuvės.



Jūsų kambariai visuomet išrodys dailūs. Išrėdyti mūsų gerais rakandais netol, kol nauji, bet ir kad bus apsiėsiuoję, niekados nepames savo škaistumo. Jeigu negalite užmokėti visų pinigų atsyty, mės palaukiame be jokio procento per 50 dienų taip, kaip "cash", arba ant lengvų savaitinių išmokėjimu.

KULIS' FURNITURE HOUSE

3224-3226 South Halsted Street, Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE.

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius; aukstnius žiedus; šilubinius ir deimantinius; muzikas; gramofonus su lietuviškais rokordais; koncertinas; ant kurių gal groti ir nemokantys visokius šokius; armonikas rusiškas ir prusines; importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Dirbu visokius ženklilus dēl Draugysčių. Taipgi taisome laikrodžius; laikrodėlius; visokius muzikaliskius instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Mūsų kainos ant visko žemesnės; negu kitur. Gyvenantys už Chicago's orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI.

4632 So. Ashland Avenue CHICAGO, ILL.

TELEPHONE DROVER 7309

Katalogas visiems dykai, kas tik pėrius už 2c štampos.

Svarbus Pranešimas

Visiems, kurie pirkto ir mano pirkti LOUISIANOS

ZEME IR UKES

Iki 2-ros spalio d. mės siulėme gerą neišdirbtą žemę lietuvių kolonijoj, Louisianoje nuo \$12 už akėrį ir augščiau. Sugrįžę iš Louisianos keletą dienų atgal, turime pranešti, kad žemę paskutiniame mėnesyje labai pakilo, štai dēl kokių priežastijų: Ačiū dideliui reikalavimui visokių produktų, kaip Amerikoje, taip ir Europoje iš priežasties karės, kainos ant žemės produktų baisiai pakilo ir vis eina augštin. Šiandien niekas neuždirba tokių pinigų ir taip lengvai kaip Louisianos ukininkai ant savo derlingos žemės, krašte, kuris išduoda nuo dviejų iki trijų gerų derlių kas metą.

Paskutinėje savaitėje kainos buvo sekančios:

VATA—25½ centų svaras. Kaina vis kyla ir randas Suv. Valstijų mano aprubiežiot iki 30 centų. Tas reiškia, kad dabar pelnas nuo akro yra \$100, o ateinančiose metose bus apie \$200.

KORNAI—\$2 bušelis. Du derliai kornų nuo 50 iki 75 bušelių kiekvienas, duoda nuo \$200 iki \$300 pelno nuo akro kas metą.

CUKRINĖS NENDRĖS, iš kurių išdirba sirupą po 75 centus už galioną, išduoda nuo akro iki 400 galionų—arba \$300 ir yra sodinami vieną kartą į tris metus.

PINUTSAI, arba žeminiai riešutai yra dabar po \$1.50 bušelis, o jų šienas yra po \$30 už toną. Jie auga ant praščiausios žemės ir atneša dabar nuo \$60 iki \$120 pelno nuo akro.

PAPRASTOS BULVĖS buvo po \$2.85 bušelis ir duoda nuo \$150 iki \$230 pelno nuo akro.

SALDŽIOS BULVĖS yra po \$1.60 bušelis, auga geriausiai ant lengvos žemės ir duoda visados apie \$200 pelno nuo akro.

KIAULĖS, auginimas kurių Louisianos ukininkams beveik nieko nekaštuoja, atneša dabar 23 centus už svarą gyvos.

SMETONA yra po 40 centų svaras.

PYCIAI, kurie geriausiai auga Louisianoje, atnešė šiuosmet po \$2 už bušelį.

Tas reiškia, kad akėris žemės Louisianoje dabar apskritai duoda pelno nuo \$100 iki \$200 doliarų. Šiaurinėse valstijose, jeigu žemė pati apsimoka nuo 4 iki 5 metų, yra laikoma labai pigi. Mūsų kolonijoj žemė netik kad pati apsimoka pirmuose metuose, bet savininkui duoda dar nuo \$80 iki \$100 pelno nuo akro pirmuose metuose.

Neseniai mės siulėme nekuriems lietuviams, kurie pirkto nuo mūsų žemę pereituose metuose ir ant jos dar negyvena, po \$4.00 už akėrį daugiau, bet jie neatiduoda. Tulas J. Skrilinūnas iš Clinton, Ind. indėjęs \$1200 galėjo be darbo į metus uždirbti \$320, bet jisai atsisake.

Nors žemės kainos vis kyla, mės gvarantuojame, kad kiekvienas, kuris dabar pirsks nuo mūsų žemę, į metus turės mažiausiai nuo 30 ir 50 procentų pelno ateinančiuose metuose be jokio darbo.

Joki šėrai ir joks kitas "investment" šiandien nėra toks pelningas ir užtikrintas kaip Louisianos žemė.

Ačiū mūsų kontraktams pereitų metų, mės galime dar parduoti gerą neišdirbtą žemę nuo \$16.00 už akėrį, o išdirbtas ukes nuo \$30.00 už akėrį ir augščiau.

Iš Chicago's lietuvių šiame mėnesyje ukes pirkto M. Damijonaitis, 5220 So. Calumet ave., J. Bačiūnas, 2511 West 45th Pl., ir K. Sabaliauskas, 2511 West 45th Place.

20-to lapkričio vėl važiuoja burelis lietuvių į Louisianą. Kas nori pasinaudoti proga tegul tuojau atsiskaukia pas:

Ši kompanija randasi "Lietuvos" name, bet neturi nieko bendro su laikraščiu.

Southern Land Co., 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

KELIONĖS ĮSPUDŽIAI IS LOUISIANOS.

Kaip paukštis, išsprudęs iš auksinės kletkos ir atsidūręs sodie, linksmai čilbėdamas, strakši ant žalių medžių šakelių, taip ir žmogus valandėlei išsigavęs iš didiesio chaoso ir atsidūręs gamtos grožybėse, pajaučia, kad jis giliai pradeda kvėpuoti, kad jo širdis pradeda smarkiai plakti, jo akys neišpasakytai įdomumu skubiai apžiūrinėja viską, ką tik ant žemės paviršiaus jis pamato: miškus ir kalnus, upes ir ežerus, kalvas ir pievas, ukiniukų triobas ir gyvulių, pačius ukų gyventojus.

Vos išvažiuojate iš triukšmingos, surukusios Chicago — miestelio akis stengiasi pastebėti kiekvieną medį, kiekvieną augalą, kuriuos smarkiai pravažiuojate ir kurie pasilekia užpakalyje traukinio.

Davaziuojate Cairo miestelį Illinois valstijoje, pervažiuojate Mississippi upę, jau pasiekite Kentuckij valstiją, kuri prisitaikoma prie Pietinės Suvien. Valstijų dalies. Ten jau matosi daugybė negrų.

Pervaziavus Kentucky ir Mississippi valstijas, pasiekite Louisianos valstiją, kurios puiki gamta yra žinoma visoje Amerikoje.

Nors dabar Chicagoje jau gana šalta, Louisianos valstijoje šiluma siekia 80 laipsnių.

Pirmiausia ten atkreipia keliauninko dėmesį neužmatomi laukai puikiai išaugusių kornų ir daugybės vatos ir kitokių plantacijų.

Iškarto lengva pastebėti, kad akininkai čia gerai gyvena. Daugybė ukiniukų, kurie tik po porą metų turi savo farmas, važinėja automobiliais ir visa jų rupestis tame, kiek šiandien kainuoja bušelis kornų ir kiek kainuoja svaras vatos. Šie produktai dabartiniu karės metu yra labai pakilę kainoje ir tie ukiniukai, kurie juos sėja ir augina, ima gerti pinigus. Todėl apie tai jie daugiausia ir kalba. Apie karę, kuri tik kalbų sukelia šiaurinėse valstijose, čia ne tiek kalba — beveik nieko nekalba. Kornai, vata... štai jų kalbos.

Tas pats ir jų laikraščiuose: kariškių žinių daug mažiau, negu žinių apie javus, gyvulių kaimas etc. Farmeriai net juokiasi iš tų žmonių, kurie seka politiką, arba kokių nors "gėmių" pasekmes. Girdi, tas daug pelno nebeduoda!

Darbininkus čia fermeriai drėniausia samdo juodukus: mat jų ten galima gauti daugybės ir dirba už pigias algas.

Stebėtina iš pažirusi sveiki Louisianos valstijos žmonės.

Sutikau vieną fermerį 110 metų amžiaus. Jo sunus ari laukus ir senis neatleikia: jis dulinėja po lauką ir renka vatą. Pasak jo, esant tokiai brangenybei ukinkų produktų, negalima tinginėjauti.

Drauge su mažim Louisianos valstijoje važinėjo ir daugiausia žmonių (K. Kasputis ir M. Dimijonaitis). Apžiūrėję laukus, nusipirkę ukus, vieną grįžome prie savo užsiėmimo, o kiti liko ant savo naujų ukų.

Patarčiau žmonėms norint pirkti ukę, visuomet ją pirma apžiūrėti: farma nėra toks dalykas, kad ją p'rkti, kaip katę maiše — nemačius; geriau nuvažiuoti ir pačiam apžiūrėti laukus, kas ant tų laukų auga ir kiek atsieina žemės apdirbimas ir t. t.

Pabuvis kelias dienas Louisianoje, turin atvirai prisipažinti, kad vietos man labai patiko, nors pirmiausia iš nugaros buvau nekokią nuomonę apie Louisianą turėjęs.

Teko kalbėtis su vietiniais fermeriais. Užganėdinti vyrai išrodė; neteko man suėti nei vieno tokio, kuris būtų galėjęs, kad čia atvyko apsigyventi. Žodžių kalbant, pats pamatęs savo akimis, daug geresnę nuomonę įgijau apie šitas vietas, negu pirma turėjau.

J. J. Bačiūnas.

Žaibai, kurie gamtos Grožybės naikina—
Niekai prieš tą jėgą
Ką širdį kankina—
Ką sielą sukausto,
Jausmus apmarina,
Poetišką lyrą
Slopina, slopina..

Dievai, apstabdykit
Gyvenimo audrą;
Muza, neapleisk manęs,
Nimfa prisitink:
Lai rami krutinė,
Jausdama teisybę,
Atsodama šaukia
Minias į brojybę.

Tris metai keliauju
Iš vietos į vietą:
Azijoje, Europoje
Ir po naują svetą
Sielos aš gilybė,
Jaučiu prakilybę
Matau aš varguolių
Miniose galybė.

Kaip siekiai prakilus
Man gimsta ir miršta,
Taip minios galybė
Apsireikš negali.
Spinduliai šventieji,
Ką sklaido tamsybės
Pasieks gal, pasieks jau
Varguolių bedali.

Šventieji iškilmingai
Juk lenta užstoti,
Broliams vienas kita
Nebereikš kapoti,
Triumfo didžiausio
Svietai žygiai girdis—
Lai broliai kiekvieno
Atjaucia jį širdis.

K. N. Norkus.
10-8-17 m., Chicago, Ill.

Reumatizmas

Išsigydyti namie, kas tikrai jį turėjo
Pavasari 1913 m. aš kankinausi muskulių nusipėjimu ir reumatizmu. Aš gydydauis virš trijų metų ir manau kad tik tas žino jo blogumą kas jį turi. Aš bandžiau gydytis po gydytojų, daktarų po daktarų, bet visgi jį išgydijau buvau tik lygiai. Galop, aš suradau vaistą, kuris mane išgydė galutinai ir liga nesugrįžo. Aš darau tą maistą kelioms sunkiai sergantiems reumatizmu ir jo veiksmas buvo pastebimai geras kiekvienam atsitikimui.

Aš noriu, kad kiekvienas ligonis nuo kiekvienos reumatizmo formos pabandytų šią pastebėtą puikiai gyduolę. Nesigyk ne cento; tikrai prisigyk savo vardą ir adoną ir aš jį priimsiu jums veltui išbandyti. Kiekvienas jį išsumanantis ir kuomet pasirodys, kad jis visiškai praeina jaus reumatizmas, tuomet jūs atsiskaitėte jo kainą, vieną doliarį, bet, supras, aš nenoriu jūsų pinigų, pakol jūs pats nepasirodysite juos priėmę. Ar tai negerai? Kam kentėti ligą, kuomet tikras išgydijimas siūloma jums veltui. Neatidėliok, rasyk šandien.
Marie H. Jackson, No. 489 D. Gurney Bldg., Syracuse, N. Y.

Nauja Knyga

Ką tik išėjo iš spaudos Joannos Tamašauskaitės (Lakšutės) eilė. Knygute 64 puslapių, ant gražios popieriaus atspaudinta. Kaina tikrai 25c. (tikrai vienas kvoteris). Agentams nuleidžiama didelis nuosimtis. Galima gauti pas pačią autorę:
720 N. Main St. Kewanee, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau giminių ir pažįtamų: Juozapo, Jono, Domininko, Elzbiotos ir Magdalenos Tamašaitių, Kazimiero, Juozapo ir Elzbiotos Kavalių — paeinančių iš Kazemėkų sodžiaus, Jurbarko parapijos, Kauno gubern. Taipgi Liudvikos ir Onos Spatkatės iš Kuturij sodžiaus, Jurbarko parapijos, Kauno gubernijos. Jie patys, ar kas kitas malonėkite atsiiepti šiui adresu:
Mrs. Monika Tamašaitė-Milerauskienė 3401—2nd St., N.
Minneapolis, Minn.

Pajieškau savo giminių—Jono ir Teofilijos Šimkevičių, iš Pašaušo miestelio šiaurini apskrėčio, Kauno rėdybos. Turū labai sūrbų reikalą. Tegul atsišaukia šiui adresu:
Teofilijos Narvydas,
Box 15 P. O. Silver Creek, Pa.

Pajieškau dėdės Bronislovo Yenušaičio ir tėtos Elenos Yaktienės, paeina iš Lietuvos, Barzdų kaimo, Griškabūdių pavieto, Suvalkų gubernijos.

Malonėkite atsiiepti adresu:
Saliomija Klimavičiūtė,
37 Montrose Ave., Toronto, Ont. Canada

Pajieškau savo dviejų seserų ir trijų brolių: Stasio, Vincio ir Juozo Guravičių ir Onos Ištikėnos už V. K. Kuprio. Gyveno keturi metai atgal Grand Rapids, Mich. Malonėkite pranešti adresu:
Jurgis Guraitis
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda automobilis Packard, 1912, uždaromas, labai puikus, 7 žmonėms. Geras dėl pagrauv, vestuvė ir kitokiems reikalams. Mašinerija gvarantuojama. Norintis gali gauti ir ant išmokėjimo. Kreipties:
Petroshius,
Tel. Drover 2186.
3222 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Parsiduoda lotas ant Milwaukee Av.; 106x125 pėdų didumo; gana pigiai. Atsišaukite prie: J. S. Kleczewski;
2054 W. Webster Ave.

Parsiduoda kepykla su namu; gerai išdirbta vieta; dirba 5 darbininkai; tik krautuvių parduodama. Kreipties prie: J. S. Kleczewski; 2054 W. Webster Ave.; Chicago; Ill.

DR. A. J. KARALIUS

Gydo Visokias Ligas.
Ypatingai Užsienėjusias ir Lytiškas.
2121 N. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Progresyvi Lietuvių Aptieka

Puikus išpildymas receptų užima pirmą vietą. Didžiausios pastangos vartojamos išpildyti receptų teisingai. Vaistus išdirbu savo laboratorijoje ir atskaku už jų vertę.

Mūsų aptiekoje randasi didelė sankrova visokių lietuviškų žolių.
A. KARTANAS
APTIEKORIUS
320' S. Halsted Street Chicago, Ill
Telephone Drover 8448

NAUDA. Rašykite iš visų miestų ir farmų, ir bukie priesnė, aš pasiūlysiu tam tikrą pilną aprašymą, kaip lengvai galima pasidaryti sau pinigą. Nedėdienais keletą valandų nustobovydami. Čia yra visai nauja propelele, ir apsimoka dastiznoti.

C. Z. Urnich,
154 W. Randolph St.
Chicago, Ill.

DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Jau Išejo iš Spaudos
Indomniausia Lietuvių Kalboje Apsaką "VELIAVOS AKYVAIZDOJE". Kas geidžia puikios knygos, pasiskubinkite su reikalavimu "Lietuvos" Admin., 814 W. 33rd St, Chicago

PAGELBA

Nežudyk savęs su kelmiais ir su neisdirbta žeme ir neužsidėk su kitais, kad gali per šį Būarą nusipirkti Farmą taip pat pigiai, su būdininkais gyvuliais, padargais, arba be gyvulių, arti miestų, turgų, gerų kelių, Bažnyčių, Skulių ir kitų vygady. Ne pasitikėk ir neduok kitiems savo pinigų naudoti, pirkimui žemių balų ir kelmynų kaip prisidėdamas į kruvą, nes tikrai trotysi. Investik arba pirk pats.

United States Agriculture apskaitymo Lietuviškai išversta apie Farmų—žemių derlingumą, skyrių visuose Valstijose (States), ir pilną informaciją su patarimu sutelkia dykal. Taipgi malnoma Farmas—ant namų ir lotų ir kloniškių porpėčių bile kokiame mieste tamstos propertė nebutu. Taipgi perkame ir parduodame Farmas ir Namus už "cash" arba ant išmokos. Būvės pigios ant Farmų, valgyk su lašiniais kiev širdis valloja; o likusias parduok miesto žmonėms; už ką gausi didelį branglį.

The Farm Security Bureau
23—154 W. Randolph Street
Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mēs nesame bankieriai, bet mēs gvarantuojame Tamstai snėtymą 50% ant Tamtos pinigų, nusiperkant sau drabuzius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus stutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus stutus parduodame po \$5.00 ir brangliau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangliau. Valkų stutai \$2.50 iki \$7.50. Skrypios ir valyzai.

S. GORDON,

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdienais—iki 6 val. vakare.

Tarptautinė Biblijos Tyrinėtojų Draugija
P. WODMANO SVET., Kampas 33-čios ir Lime gat.
Ateinancio Nedėdienio, Spalio 21 d., tema:
"Suspaudimas žmonių Pirmakauja Armagedon"
Pradžia 3-čią val. po pietų

Kviečiami visi. Inžanga dykai. Nėra kolektos

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir Vaikų Ligų Specialistė
Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1208
Valandos:
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
Nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms.
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel Austin 737
Valandos:
Tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

FARMS.

60 akierių farma tiktai 5.00 nuo Chicago.

5 karvės; 3 arkliai; 8 kiaulės; 200 vištų; visi puikūs namai, su visoms mašinoms, prekė \$3,200.—
60 akierių, namai; be gyvulių; beveik visa žemė dirbama išskyrus ganiklas. \$1,600:
40 akierių farma; \$6.00 tiktai nuo Chicago; \$800.
Daugiau farmų turime pasitrinkimui už žemas kainas, arba mainome ant namų mieste.

Farm Security Co.,
Room 125. 154 W. Randolph St:



Saugesnio Banko Nėra

už Lietuvių Valstijai Bank—Universal State Bank—nėra yra po valstijos valdžios supervizija ir po nuolatine užlūra 15 Direktorijų ir penkių gabių ir ištikimų Banko Valdininkų.

Kapitalas ir Perviršis
\$225,000.00

Liudija jog bankas yra sutvertas ant tvirtų finansinių pamatų. Banko turtas jau siekia virš pusės milijono dolerių ir kasdien nuolatai žymiai auga. Šlame banke gausi savo pinigų ant kožo pareikalavimo. Bankas yra atdaras Utarninko; Ketvergo ir Subatos vakarais iki 8:30 val. vakare; o kitom dienom iki 5 valandų po pietų.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 S. HALSTED ST.
Kampas 33-čios CHICAGO

BUK SOFERIU.

Alfons yra gauti sau tinkamą vietą. Niekumet nebuvo toks didelis soferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užslėmimą kiekvienam pabalgusiam kursui brvy mokykloje. Mokinimė pasiuduoja individualm sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rusių. Prityrė mašinistai pamokis tamistą ir sutelks tinkamus patarimus ir nurodymus. Mūsų mokykla netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Disonial ir vakarinal kursai. Visas kursas \$25.00 Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

J. G. Mezlaizskis
Generalis
Kontraktorius ir
Namy Statėjas.
2123 W. 23rd St.

JOSEPH A. AMBROSIOUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliskos ir lietuviskos kalbų; aritmetikos; knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirkybos teisių, Suvalst. istorijos, abelos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos; pilietystės dailiarystės.
Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 6 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St.; Chicago; Ill.

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
Tel. Drover 7179. Aptekos Tel. Drover 8448
3203 So. Halsted St., Chicago

Vėsiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laikas yra per karšta, tai atkelkite į MILDOS TEATRA, o čia rasite vėsiausia vietą, atsidėdinti ir pamatyti gražesni Teatra nequ vidurmiestyje.

Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom
10c balkonais, 15c žemai.

Prasideda 7 valanda kas vakaras. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų. Jei liuosame laiką nori pasistoti, atsidėdinti ir užmirti savo nesmagumais, tai atkelkite į

MILDOS-TEATRA.

HONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3315 S. Halsted St., Chicago

MOKINKIS

PER LAISKUS ARBA KLESOSE

Kalbėti, Skaityti, Rašyti Angliškai

30
Klauso
Laisvą
4
Pamokos
Laisvą
Per laiskus, iš praktiškai sutalstyti ypač tam tikrai leklų, gali lengvai ir greitai išmokti Anglų kalbą, skaitymą, raštą ir gramatiką. Reikalauk pasiikimimo; prisigyk už 2c markę. MOKINAME IR KLESOSE įvairių mokslų, dienomis ir vakarais. Kleos dėl vyrų ir moterų. Mokinikės šioj mokykloj; PASEKME UŽTIKRINTA. Visą Aikšnam Lietuvosiskai.

AMERICAN COLLEGE PREPARATORY SCHOOL
(American School of Languages)
3103 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12 is ryto ir nuo 7 iki 9 vak. re
3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. KULIS

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsienėjusias ir pasilaptingas vyrų ligas.

REIKALAUJAME

vyrų, moterų ir vaikų barzdaskustystės mokytoja. Šitas yra labai pareikalaujamas net ir karūmenėje. Lengvas mokslas ir dideli pinigai. Atok tuojaus, arba pareikalauk arteminių žinių iš NOSSO-KOFF'S INTERNATIONAL BARBER SCHOOL, 1202 Penn Ave., Pittsburg, Penna.

Dr. S. Biezis
LIETUVIS GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS
Ofisai:
2359 S. Leavitt St. 4-8 & 7-9 P.M.
Phone Canal 3877 CHICAGO

Šiomis dienomis p. Petras Vaitiekūnas keliauja po Illinois Valstiją ir apielinkėse užrašinėdamas "Lietuvą". Norintieji, galite užsirašyti "Lietuvą" ir užmokėti jam prenumeratą.

"LIETUVOS" ADMINISTRACIJA.

Gerb. A. S. Kulbickas yra "Lietuvos" laikraščio agentu Cleveland, Ohio ir apielinkėse. Norintieji, galite užsirašyti "Lietuvą" ir užmokėti jam prenumeratą.

"LIETUVOS" Administr.

B. K. Balutis

Attorney at Law

Lietuviai Advokatas

Veda visas bylas teismuose ir daro visus legaliskus dokumentus.

314 W. 33rd Street, Chicago, Ill.

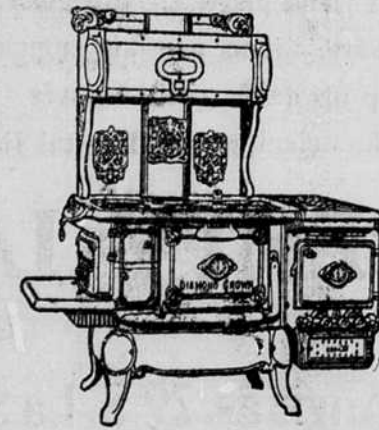
("Lietuvos" Namuose)

Ofiso Telefonas: Drover 7184

Namu Telefonas: Yards 5093

\$125. \$40. \$20. Del Taves

Kontestas prasidės nuo 1 September iki 1 December



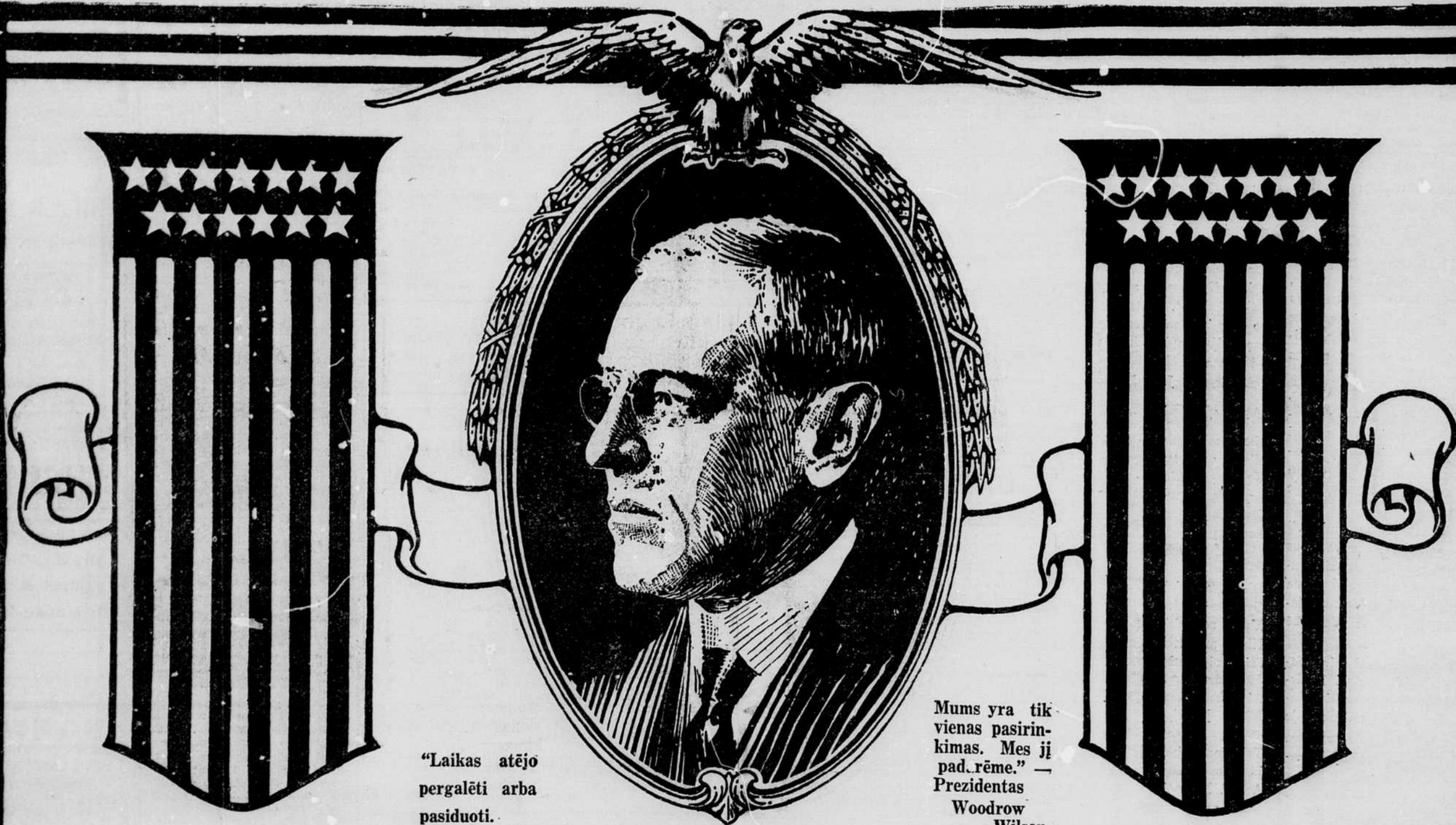
BALNIS & PUNDINAS

4536 S. Paulina St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 3774

ISRADIMAI

MILIONUS DOLERIŲ žmonės dastidro per naujus ir gerus ISRADIMUS. Su proga gali būti kiekvienam; gal but turite koki išradimą dėl užpatavimo, gal norite "KĄ ISRADITI" reikalaukite nuo mūsų dykal patarimų ir VEDEJO ISRADIMŲ, ką iš asti, ir kaip užpatuoti, kurį kiekvienam išsigsim dykal. Risunkus ir modelius bandome ir egzaminuojame DYKAL. Rašykite lietuviškai bent į katrą ofisą:

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES: (Lct); 256 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. ir 103 BARRISTER BLDG., WASHINGTON, D. C.



"Laikas atėjo
pergalėti arba
pasiduoti."

Mums yra tik
vienas pasirinkimas.
Mes jį
padarėme." —
Prezidentas
Woodrow
Wilson.

Amerikonai--Kitataučiai ar čia gimė!

Suvienytų Valstijų Prezidentas prašo Jūs pirkti ant
4 nuošimčio Laisvės Bondsą

Suvienytosios Valstijos kariauja su priešu, kuris Europoje
naikina ir ardo namus, sandarą milijonų žmonių; su priešu, kuris
įžeidė Amerikos garbę, tiesas ir laivus, su priešu visų žmonių, ku-
rie tiki į demokratiją ir laisvę.

Tai yra didžiausia karė iš visų laikų; ji reikalauja milžiniš-
kos pinigų sumos toliau vartoti iki paskutinio ir greito užbaigimo.

Del greito tų pinigų surinkimo, Suvienytųjų Valstijų Valdžia
išleidžia S. V. Valdžios Laisvės 4% Bondsus atskirai po \$50, \$100,
\$500 ir augščiau.

Jeigu jūs perkate už \$100 Laisvės 4% Bondsą, tas reiškia, kad
jūs skolinate S. V. Valdžiai \$100 pagelbėti laimėti karę ir laimėti
ją greitai. Ta didelė tauta iš 110,000,000 žmonių netikėtai išmokės
jums atgal auksu \$100, bet mokės jums 4% pelno už \$100 kas me-
tas. Pirkite

4% U.S. Government Liberty Bonds

Pirkite labą savo Valdžioje, savo pasavintoje šalyje—didžiausioje šalyje

sviete, turtingiausioje šalyje sviete, saugiausioje šalyje sviete, šaly-

je, kuri padarė jus tuo, kuo esate, šalyje, kuri tiki į jus, ar jūs e-

sate ateivis ar čia gimęs—šalyje, kuri daro pasaulį saugiu

ir gerą vietą del jūsų ir jūsų vaikų — pirkite Laisvės

Bondsus delto, kad jie yra didžiausi, daugiausiai

apsaugoti, įdomiausias įdėjimas pinigų visa-

me sviete.

Pirkite juos delto, kad jie yra kaip tik

įgijimas tiek daug pinigų už ku-

riuos jūs gaunate 4% pelno

—pirkite juos todėl, kad

tai darant, remiate

savo Valdžią.

Išpildykite

šį ir Nuneškite

Jį savo Bankininkui

arba į Laisvės Bondsų

užsirašymo Stotį, 29 So. La

Salle Street tuojaus.

Vardas Banko arba Bankininko

Šiuomi aš užsisakau už \$.....

Suvienytųjų Valstijų Valdžios Antros Laisvės Pa-

skolos 4% Bondsų, už kuriuos šiuomi aš įteikiu jums

savo čekį (arba grynais pinigais) už \$.....

kaipo mano pirmą 2 nuošimčio išmokamą dalį.

Aš suprantu, kad aš galiu išmokėti likusius už Laisvės Bondsus ro-
kuojant po \$2 į savaitę už kiekvieną \$50 Bondsą, arba aš galiu išmo-
kėti pilnai tuo sykiu iki \$1000.

Pasirašo

Data

Kiekvienas kuris pirks Laisvės Bondsą turės teisę
nešioti šią ženklą

Garbės



Ženklas

Kas Yra Laisvės Bondsai

Jie yra valdžios prizas mokėti pri-
žadėtą vertę Laisvės Bondsų ir 4% kas
metą, auksu.

Jūs galite nupirkti už taip mažai,
kaip \$50, \$100, \$500 ir augščiau.

Informacijos bus suteiktos ir užsaky-
mai priimti bile kokioje bankoje arba Lai-
svės Paskolos Užsirašymo Stotyje, 29 South
La Salle st. Telephone Randolph 7100.

Jums reikia įmokėti tiksliai 2% visos
sumos kurią jūs užsirašote, kuomet pa-
duodate savo pasirašymą—pavyzdžiui, tik-
tai \$1 kuomet jūs užsirašote už \$50 bondsą
arba jūs galite mokėti savo užsirašymą vi-
sus iki \$1000.

Jūs galite pirkti Laisvės Bondsus len-
gvais išmokėjimais, \$1 įmokėti už kiekvie-
ną \$50 Bondsą ir likusius rokuojant po \$2
į savaitę už kiekvieną \$50 Bondsą, kuri
jūs pirssite.

Pirkite juos delto, kad jūs paremiat kariuomenę ir laivyną ir duosite šios šalies
priešams suprasti, kad niekas mus dabar neužganėdins, kaip tik visiškai ant vi-
sados pergalėta kova, kuri syki ir ant visados sulaikys šią karę ir neprileis
jokių kitų karių nuo kuomet nors nuliudinti pasaulį.

Nuneškite šį apgarsinimą šiandien pas savo bankininką, savo darbdavį arba
viršininką savo kuopos arba draugystės—pasakykite jiems, kad jūs trokštate
buti vienu privilegijuotų amerikonių, kurie gelbsti savo šaliai laimėti ir užbaig-
ti karę. Jums nereikia sumokėti visų pinigų susyk; jūs banka parodys jums
kaip jūs galite pirkti Laisvės 4% Bondsą išmokėjimo būdu. Bet, darykite
nieko nelaukus, darykite tai šiandien.

LIBERTY LOAN COMMITTEE

Užsirašymo Stotis

Pirmas Augštas, 29 S. La Salle St.

Telephone
Randolph 7100

CHICAGO

Atdara 8 ryto iki 10 vakaro. Žmonės kalbantys jūsų kalba patarnaus jums šioje stotyje.

"LIETUVOS" Skaitytojams

Atlikite savo šventą pareigą; parodykite savo tikrą amerikoniškumą dabar pirk-
dami S. V. Valdžios Laisvės Bondsą. Prisidėkite savo daliai padedant tai, di-
džiausiai ant žemės tautai, pasiekti ką ji yra pradėjus veikti—paliausoti visą svietą nuo autokratijos.

B. K. Balutis, Editor.